

PROJECTPLAN

Life+ Groote Peel

BTL

Advies

PWE 530292- 802 EN LIFE13/ NAT/NL/000079

COLOFON

Opgesteld door:

BTL Advies B.V.
Parklaan 1
5061 JV Oisterwijk
Postbus 385
5060 AJ OISTERWIJK
t 013 52 99 555
www.btladvies.nl

Projectpartners:

Projectnummer:

225011

Datum:

8 april 2016

Status:

Definitief

Versienummer:

1.6

Dit project is tot stand gekomen met een financiële bijdrage van LIFE+, het Europese financieringsinstrument voor de instandhouding van Natura 2000-gebieden

Natuurlijk van ons allemaal!

INHOUDSOPGAVE

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Leeswijzer	5
DEEL I MAATREGELEN GROOTE PEEL	7
1. Aanleiding en doel	7
1.1. Aanleiding	7
1.2. Doelstelling	7
1.3. Kader	7
2. Beschrijving plangebied	9
2.1. Ligging	9
2.2. Eigendomsituatie	9
2.3. Huidige inrichting	10
2.4. Huidig gebruik	11
2.5. Inrichting aangrenzende percelen	12
2.6. Ontstaan en historisch gebruik	12
2.7. Bodem	14
2.8. Watersysteem Groote Peel	14
2.9. Geomorfologie	15
2.10. Aardkundige waarden	15
2.11. Hoogteligging	16
2.12. Flora- en fauna	17
3. Visie op het plangebied	19
4. Beschrijving van de te treffen maatregelen	21
4.1. Compartimentering	21
4.2. Watergangen	24
4.3. Eeuwselse Loop	25
4.4. Toplaag vergraving	27
4.5. Mitigerende maatregelen aan de randen	28
5. Effecten van het plan	29
5.1. Hydrologie	29
5.2. Ecologie	30
5.3. Cultuurhistorie	30
5.4. Aardkundige waarden	30
5.5. Landschappelijk	30
5.6. Recreatie	30
5.7. Archeologie	30
6. Wijze van uitvoering	31
6.1. Technische uitvoering	31
6.2. Planning	33
6.3. Vergunningen, ontheffingen en meldingen	33
6.4. Uitvoeringsvoorwaarden	33
7. Te treffen voorzieningen	35

7.1.	Beperken nadelige gevolgen van het plan	35
7.2.	Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering	35
7.3.	Omgang met schade	36
8.	Legger, beheer en onderhoud	37
8.1.	Legger	37
8.2.	Beheer, onderhoud en eigendom	37
9.	Samenwerking	39
9.1.	Samenwerking	39
9.2.	Communicatie	39
DEEL II	VERANTWOORDING	41
1.	Randvoorwaarden en uitgangspunten	43
1.1.	Ecologische randvoorwaarden	43
1.2.	Hydrologische randvoorwaarden	43
1.3.	Eisen beheer en onderhoud	43
1.4.	Landschappelijke eisen en randvoorwaarden	43
1.5.	Recreatieve randvoorwaarden	43
2.	Wetten, regels en beleid	45
2.1.	Verantwoording op basis van Wetgeving	45
2.2.	Verantwoording op basis van beleid	46
3.	Verantwoording van de keuzes	51
DEEL III	RECHTSBESCHERMING	53
1.	Rechtsbescherming	53
1.1.	Zienswijze	53
1.2.	Beroep en hoger beroep	53
1.3.	Crisis- en herstelwet	53
1.4.	Verzoek om voorlopige voorziening	53
Literatuurlijst		55
DEEL IV	BIJLAGEN	57
Bijlage 1	Tekeningen technisch ontwerp	59
Bijlage 2	Peilenplan	61
Bijlage 3	Overzicht vergunningen	63
Bijlage 4	Hydrologische berekening Eeuwselse Loop	65
Bijlage 5	GGOR Modelling	67
Bijlage 6	Archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek	69
Bijlage 7	Explosievenonderzoek	71
Bijlage 8	Milieukundig onderzoek	73
Bijlage 9	Flora en fauna inventarisatie	75
Bijlage 10	Meetnet peilbuizen	77

LEESWIJZER

Het projectplan Life+ Groote Peel bestaat uit vier delen. In deel I wordt beschreven wat in het beheersgebied van Waterschap Aa en Maas wordt uitgevoerd vanuit het project Life+ Groote Peel. Deel II geeft een toelichting op het werk en is de onderbouwing waarom dit werk wordt uitgevoerd. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures. Deel IV bevat rapporten en onderzoeken die voor het plan van belang zijn.

DEEL I MAATREGEL EN GROOTE PEEL

1. AANLEIDING EN DOEL

1.1. Aanleiding

Nationaal Park De Groote Peel is een hoogveenrestant van 1345 hectare op de grens van Noord-Brabant en Limburg. Het is in Nederland van hoge waarde door de relatief grote restanten herstellend hoogveen (912 hectare, zie afbeelding 1.1) die er nog aanwezig zijn. Daarnaast is het gebied waardevol vanwege het areaal droge heide (14 hectare).

Het herstellend hoogveen is echter in een slechte staat. De Groote Peel heeft te kampen met een systematische verdroging met te sterk fluctuerende waterpeilen. Deze negatieve effecten worden versterkt door de drainerende werking van de Eeuwselse Loop en door drainage en beregening in het omliggende landbouwgebied.

Stikstofdepositie, afbraak van organisch materiaal en nutriëntenaanvoer vanuit de Eeuwselse Loop veroorzaken een eutrofiëring in de Groote Peel. Hierdoor worden soorten bevoordeeld die de oorspronkelijke flora en fauna van hoogveengebieden verdringen.

Zonder een robuuste aanpak van het eco-hydrologische systeem kan de huidige achteruitgang van het herstellend hoogveen niet gestopt worden.

1.2. Doelstelling

Het doel van dit project is door herstel van het hydrologische systeem en door vermindering van de eutrofiëring door de Eeuwselse Loop een goede uitgangssituatie te creëren voor hoogveenherstel. Het totale ecosysteem zal kwalitatief verbeteren en hierdoor ook beter bestand zijn tegen invloeden van buitenaf, zoals extreme weersomstandigheden. De Groote Peel zal als gevolg van de maatregelen haar status als kerngebied voor nabijgelegen hoogveengebieden kunnen handhaven en versterken. Het Life+ project zorgt niet alleen voor een verbetering van het habitat voor Herstellend hoogveen en voor de soorten die daarvan afhankelijk zijn, maar draagt ook bij aan het tegengaan van klimaatverandering door vastlegging van CO₂.

Uitgangspunten voor dit project zijn:

- De maatregelen uit het plan mogen geen negatieve gevolgen hebben voor de aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden.
- Er moet worden voorkomen dat de maatregelen negatieve effecten hebben op de beschermde flora en fauna.
- Er mogen geen negatieve hydrologische effecten optreden buiten de Groote Peel als gevolg van de te treffen maatregelen.

Afbeelding. 1.1: Hoogveenrestant in de Groote Peel (bron: BTL)

1.3. Kader

De Groote Peel is aangewezen als Natura 2000-gebied. Dat betekent dat het gebied een beschermde status heeft op Europees niveau. Daarnaast is het gebied door de Provincie Noord-Brabant aangewezen als belangrijk nat natuurgebied (Natte natuurplek). Het doel is om de biodiversiteit te behouden en te herstellen. Dit project kan plaats vinden door financiële steun vanuit de Europese subsidieregeling Life+.

Life+ is de naam van het co-financieringsprogramma van de Europese Commissie met als doel de ontwikkeling, implementatie, monitoring, evaluatie van het Europese milieu- en natuurbeleid. Het project Life+ Groote Peel richt zich specifiek op herstel van het hoogveen in de Groote Peel door het verbeteren van de waterhuishouding in het gebied. De aanwezige compartimenten worden verbeterd en de Eeuwselse Loop wordt verlegd naar de rand van de Groote Peel. Te lage kades worden verhoogd en nieuwe kades worden aangelegd. Voor een betere

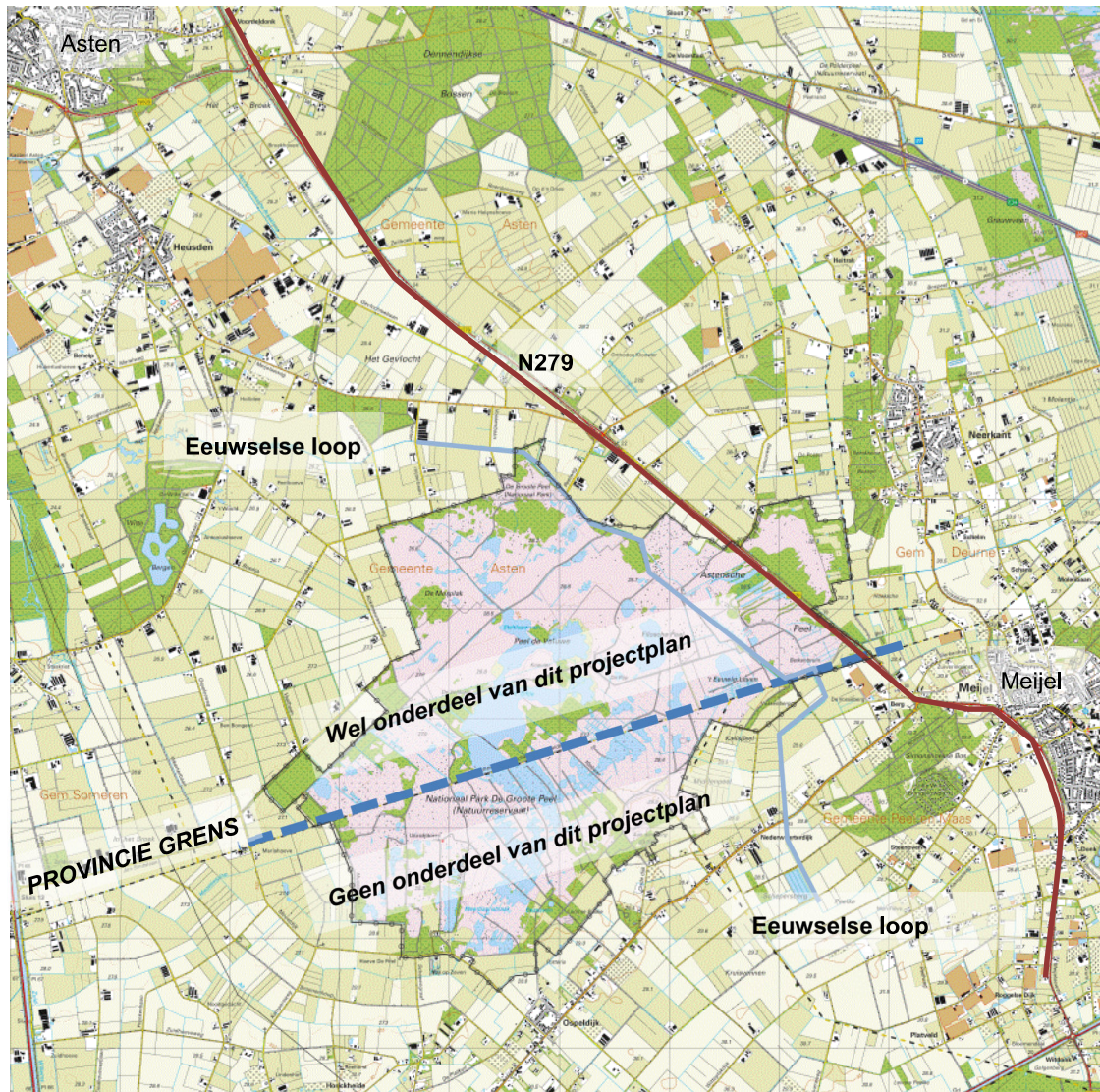
afwatering worden regelbare stuwen geplaatst. De aanwezige watergangen in de compartimenten zorgen voor wegzijging van het water. Om dit te voorkomen worden de watergangen voorzien van een waterdichte bodem en eventueel afgedamd.

Dit projectplan beschrijft de maatregelen in het Brabantse deel van de Groote Peel zoals weergegeven in bijlage 1. Voor de maatregelen in het Limburgse deel worden de benodigde (water)vergunningen separaat aangevraagd.

2. BESCHRIJVING PLANGEBIED

2.1. Ligging

De Groote Peel is gelegen op de grens van de provincies Noord-Brabant en Limburg, zie figuur 2.1. Het natuurgebied wordt begrensd door de dorpen Someren en Asten in het noordwesten, Neerkant en Meijel in het oosten en Nederweert en Ospel in het zuidwesten. Het heeft een oppervlakte van 1345 hectare. Dit komt overeen met de Natura 2000-begrenzing. De Groote Peel wordt aan de noordoostzijde doorsneden door de Eeuwselse Loop en de Provinciale weg N279.

Figuur 2.1: Begrenzing plangebied (bron: Kadaster).

2.2. Eigendomsituatie

De percelen gelegen in Nationaal Park de Groote Peel zijn in Brabant voor het grootste deel eigendom van Staatsbosbeheer. Uitzonderingen hierop zijn:

- Waterschap Aa en Maas: de huidige Eeuwselse Loop en de watergang tussen de N279 en de Eeuwselse Loop
- Provincie Noord Brabant: de N279
- Gemeente Asten: de locatie van de stortplaats en enkele percelen aan de rand van het gebied.

De onderstaande kadastrale percelen vallen binnen de projectgrens:

Eigendommen Groote Peel

Eigenaar	Kadastrale perceelsnummers
Gemeente Asten	ASTEN D: 3531 G, 3562 G, 3529 G, 3538 G, 3534 G, 3536 G
Staatsbosbeheer	ASTEN D: 3398 G, 3532 G, 3535 G, 3530 G, 3067 G, 3350 G, 3526 G, 3537 G, 3527 G, 3000 G, 3400 G, 3308 G ASTEN R: 165 G, R162 G, 167 G
Waterschap Aa en Maas	ASTEN D: 3011 G, 3353 G, 3052 G 3351 G
Provincie Noord Brabant	ASTEN D 3563 G

2.3. Huidige inrichting

De Groote Peel bestaat uit een moeraslandschap. Het landschap is afwisselend en wordt gevormd door ontoegankelijk veenmoeras, plassen, open heideterreinen, vlakten met pijpenstrootje, zandruggen en bos. Het gebied is in compartimenten verdeeld. Deze compartimenten zijn begrensd door kades die veelal bestaan uit hoger gelegen zandpaden. In deze kades zijn stuwen en duikers geplaatst waardoor het waterpeil in elk compartiment onafhankelijk van elkaar kan worden geregeld.

Het gebied wordt begraaasd door schapen, runderen en paarden. Om deze dieren in het gebied te houden zijn afrasteringen en poorten geplaatst.

In de Tweede Wereldoorlog maakte de Groote Peel deel uit van een verdedigingslinie. Hiervan zijn nog enkele overblijfselen (zoals kazematten) zichtbaar in het landschap.

In het oostelijke deel van de Groote Peel doorsnijdt de Eeuwselse Loop het plangebied. Deze watergang heeft een bovenbreedte van ongeveer 8 meter. De Eeuwselse Loop transporteert effluentwater van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Meijel en de achterliggende landbouwgronden vanuit Limburg door de Groote Peel noordwestelijk naar de Aa.

Centraal in het gebied ligt een stelsel van kleinere watergangen. Dit is een overblijfsel uit het verleden. Vroeger werd het veengebied hierlangs ontgonnen.

Bij het graven van de watergangen en de Eeuwselse Loop zijn op diverse locaties de onderliggende leemlagen doorsneden. Hierdoor kan het oppervlaktewater infiltreren naar de diepere (zand)ondergrond.

Afbeeldingen 2.1: Huidige inrichting Groote Peel (bron: BTL)

2.4. Huidig gebruik

De Groote Peel is een Nationaal Park. Het is een natuurgebied van internationale klasse, vooral vermaard om zijn vogelrijkdom. Het is een hoogveen gebied en daarin is sturing van het waterpeil cruciaal. Dit gebeurt met behulp van een compartimentensysteem, waarbinnen het waterpeil per compartiment kan worden geregeld.

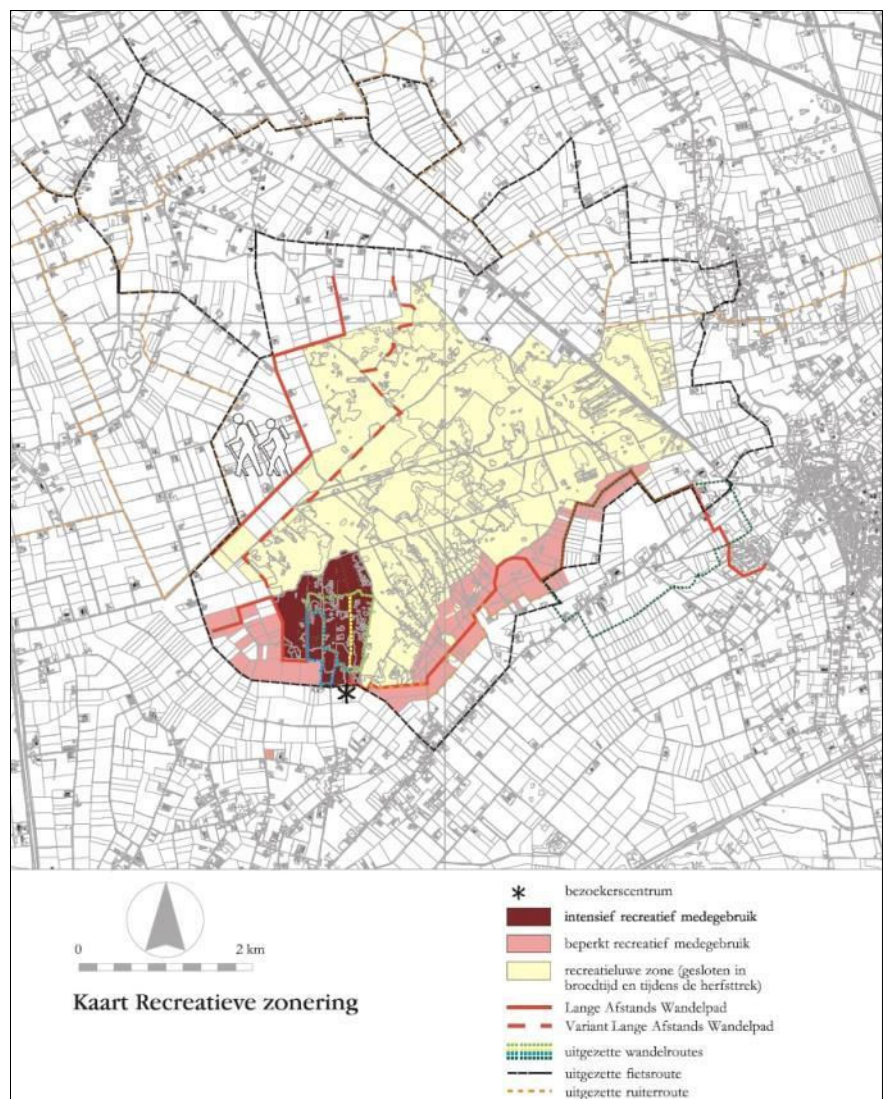
Daarnaast is het beheer er op gericht om het gebied voedselarm te houden met een open landschappelijk beeld. Om een open landschap te houden grazen er schapen, runderen en paarden.

De Groote Peel kent een zeer sterke zonering van de recreatie. Deze concentreert zich op een gebied van circa 250 hectare (zie figuur 2.3). Dit gebied is deels intensief ontsloten door middel van een drietal wandelroutes die hoofdzakelijk gebruik maken van oorspronkelijke peelpaden. Op enkele locaties zijn knuppelbruggen aanwezig die de verbindingen tussen de peelpaden vormen. Ook zijn er een uitkijktoren, enkele schuilhutten, een vogelkijkhut en diverse andere voorzieningen, zoals banken en afvalbakken. Dit gebied is het hele jaar door vrij toegankelijk.

Het overgrote deel heeft niet of nauwelijks recreatieve voorzieningen. Het is gesloten voor publiek in de broedtijd van 15 maart t/m 15 juli. In een gedeelte van de Groote Peel pleisteren kraanvogels. In de pleisterperiode, die loopt van 15 oktober tot 30 november, is dit gebied ook afgesloten.

Door de randzone van het Nationaal Park loopt een lange-afstandswandelpad met een variant die het noordelijk deel van het gebied doorsnijdt. Verder is er een fietsknooppuntenroute (deels ook ANWB-route) door de zuidelijke randzone van het gebied en een route voor aangespannen wagens in hetzelfde gebied.

Aan de zuidkant van het gebied ligt het buitencentrum 'De Pelen'. De peelderij is in gebruik als educatieve ruimte, voor met name de opvang van schoolklassen. Daarnaast zijn er vele gerichte activiteiten om specifieke doelgroepen met het gebied te laten kennismaken of de bestaande kennis te verdiepen (excursies, natuurtheater, e.d.).

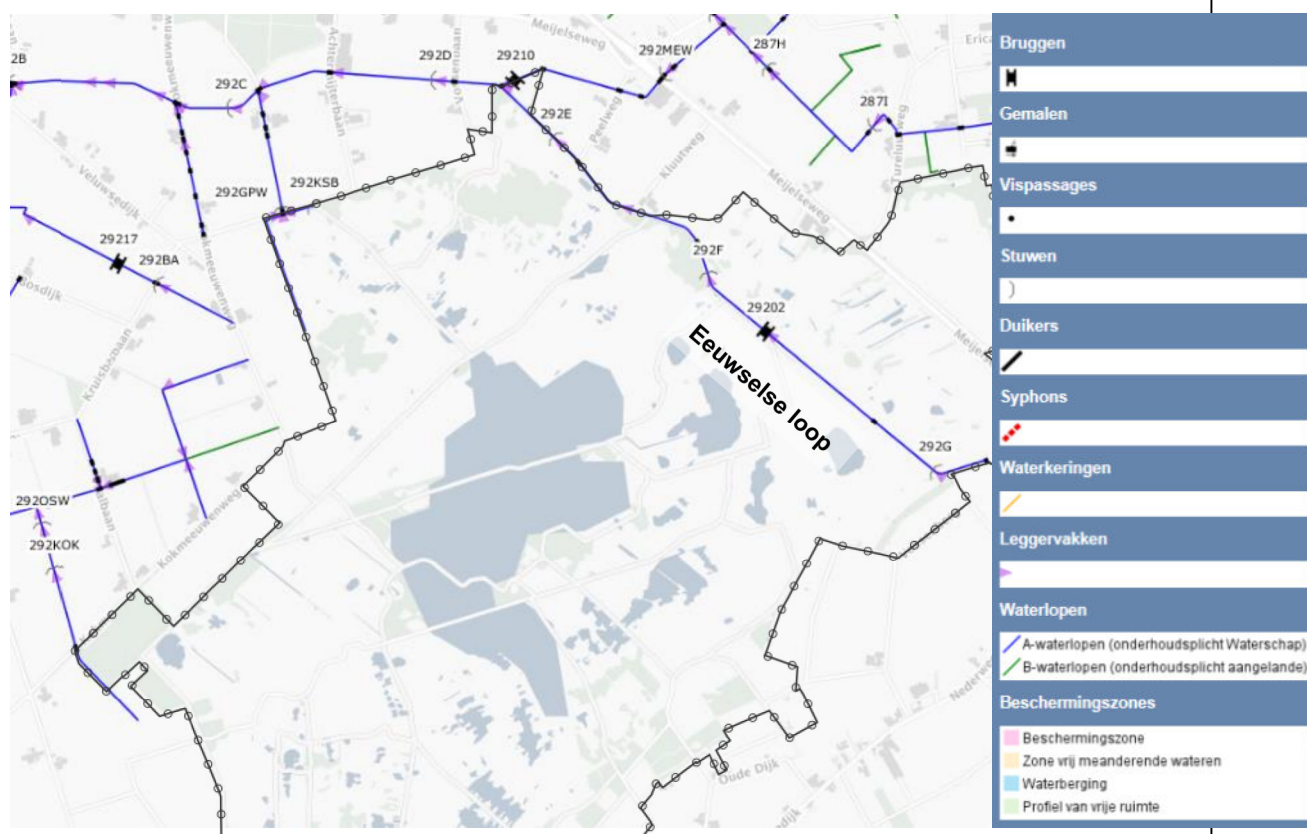
Figuur 2.3: Recreatieve zonering (bron: Buro Hemmen)

2.5. Inrichting aangrenzende percelen

Rondom de Grootte Peel liggen landbouwgronden van voornamelijk melkveehouderijen en intensieve veehouderij. Meer dan de helft van de cultuurgrond is dan ook in gebruik als grasland. Over het algemeen zijn het grote toekomstgerichte bedrijven met relatief jonge ondernemers (Bron: Peelvenen Inrichtingsvisie Grootte Peel, oktober 2012).

Het landschap rond het natuurgebied kenmerkt zich door de lanenstructuur van het natte ontginningslandschap ten noordwesten van de Grootte Peel. Ten noorden ligt het open ontginningslandschap. In het oosten grenst de Grootte Peel aan het beekdal van de Astense Aa. Door ruilverkaveling heeft schaalvergroting plaats gevonden en zijn ontsluitings- en ontwateringspatronen aangepast. Hierdoor is een jong ontginningslandschap ontstaan met een rationele indeling en grote percelen.

De omgeving van de Grootte Peel is sterk ontwaterd met gegraven en verdiepte waterlopen zoals de Aa en de Eeuwselse Loop. Deze vormen de hoofdwaterlopen (A-watergangen) waarop diverse watergangen afwateren (Legger, zie figuur 2.4). Diverse agrarische percelen zijn gedraineerd. Vanuit beregeningsputten kunnen vele percelen worden beregend. Er zijn stuwen geplaatst om water langer vast te houden en wateraanvoer is mogelijk ten zuiden en noorden van de Grootte Peel. Recent zijn in overleg met de agrariërs de streefpeilen bepaald voor alle stuwen in de Brabantse waterlopen rondom de Grootte Peel. In Limburg zijn ook streefpeilen bepaald met als doel het water zoveel mogelijk vast te houden.

Figuur 2.4: Legger Waterschap Aa en Maas (bron: www.aenmaas.nl).

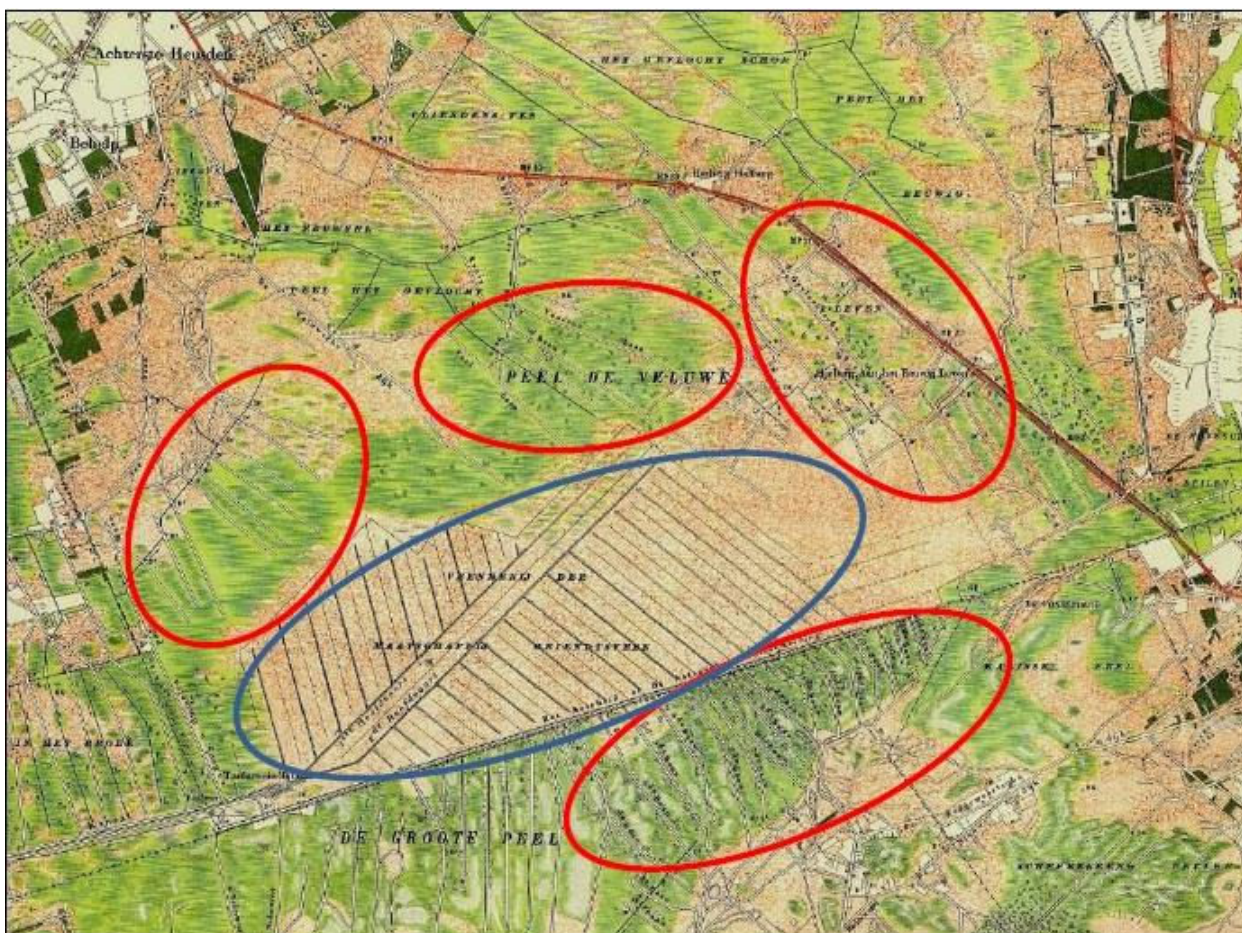
2.6. Ontstaan en historisch gebruik

Het landschap van de Grootte Peel kent een lange ontstaansgeschiedenis. Het is deels gevormd door natuurlijke processen en deels door menselijk handelen.

De combinatie van een relatief slecht doorlatende ondergrond en een toename van de neerslag ongeveer 10.000 jaar geleden zorgde ervoor dat de afvoer van water stagneerde zodat veenvorming kon plaatsvinden. Deze vegetatie kon zich sterk zijdelings uitbreiden waardoor afzonderlijke veengebiedjes aaneengroeiden tot uitgestrekte veencomplexen met een veendikte van enkele meters hoogveen. De dikte van de veenlaag was toentertijd zeer wisselend in de Grootte Peel. Er waren zones waar het veen enkele meters dik was en zones waar het veen slechts enkele decimeters dik of zelfs afwezig was.

Reeds vanaf de Middeleeuwen is men begonnen met het afgraven van het veen als vorm van brandstof. In eerste instantie gebeurde dit op kleine schaal, voor eigen gebruik. Het wegsteken van het veen leidde tot veenputten die al gauw onder water liepen. Pas vanaf het einde van de 19^e eeuw werden grote kanalen en vaarten aangelegd waardoor veenwinning systematisch kon plaatsvinden (blauw omcirkeld in figuur 2.5). Zo werden de 1^e en 2^e Hoofdvaart gegraven van waaruit enkele tientallen zijvaartjes het gebied in liepen. De vaartjes waren 80 centimeter diep en werden gegraven op een afstand van 200 meter van elkaar. Al snel na de Tweede Wereldoorlog verminderde het gebruik van het kanaal zodanig dat deze gedempt werd. De grootschalige verveening beperkte zich tot de Groote Peel. De omliggende veengebieden werden op een veel kleinere schaal verveend, zonder stelsel van kanalen en vaarten (rood omcirkeld in figuur 2.5).

Er is een duidelijk verschil tussen het Brabantse en Limburgse deel van de Groote Peel. Het Brabantse deel is grootschalig afgegraven met afvoer over water. Het Limburgse deel is kleinschalig verveend met transport per paard en wagen over de peelanden.

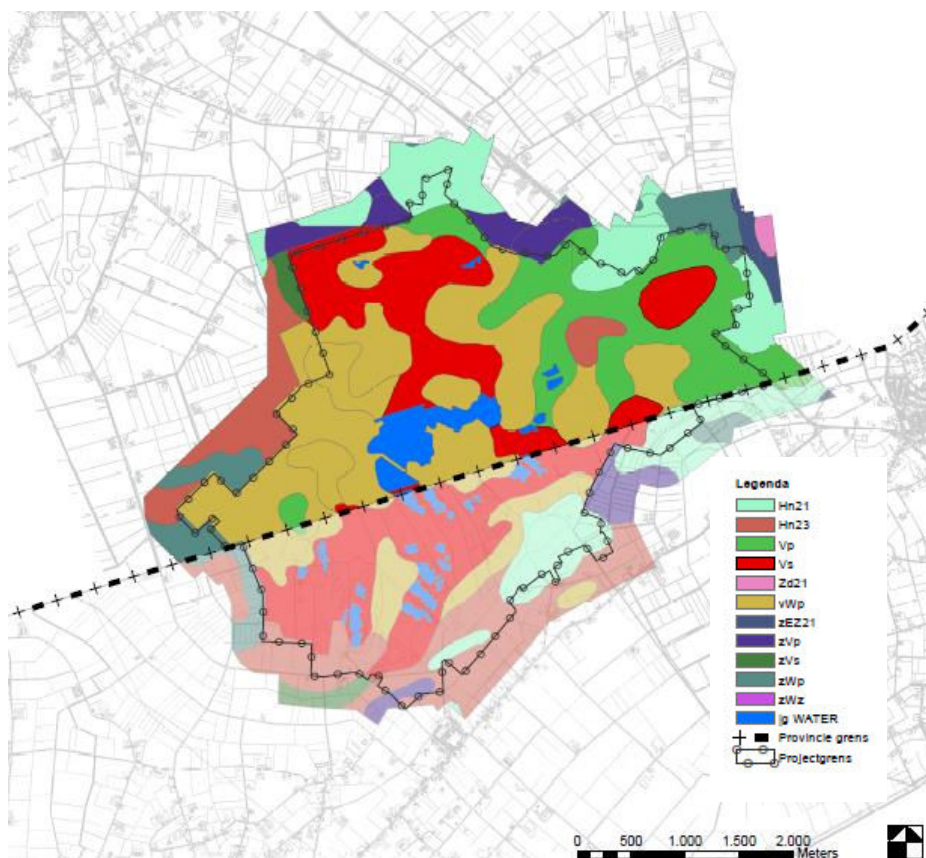
Figuur 2.5: Historische kaart van de Groote Peel in 1892 met klein- en grootschalige verveening (bron: IDDS 2015).

In de jaren '50 zijn de eerste terreinen verworven voor natuurbeheer. Daarna werden de eerste ingrepen voor natuurbehoud uitgevoerd, zoals het verwijderen van opslag en het dempen van sloten. In de jaren '60 zijn de eerste compartimenten met stuwen aangelegd. In de jaren daarna (jaren '70 en '80) zijn geleidelijk meer hoogveengebieden aangekocht en ingericht. De laatste maatregelen stammen uit het einde van de jaren '80. Toen zijn er nog kades verbeterd en nieuw aangelegd met duikers en stuwen om het waterpeil te kunnen reguleren. Het systeem is fijnmazig met relatief veel compartimenten en kunstwerken. Veel kades zijn te laag en op enkele plekken zijn ze geheel afwezig. Diverse stuwten zijn te krap of moeilijk regelbaar, waardoor waterpeilen teveel fluctueren.

2.7. Bodem

Onder de Groote Peel bevinden zich op geringe diepte tamelijk slecht doorlatende veenlagen die in de laatste tussenijstijd gevormd zijn. Deze zijn ter hoogte van de Groote Peel enige decimeters tot circa twee meter dik. Gedurende de laatste ijstijd werden leemlagen afgezet, die de doorlatendheid van de Groote Peel verder verslechterde.

Op de bodemkaart in figuur 2.6 is een duidelijke tweedeling te zien. De hogere delen zijn (moerige) podzolgronden (vWp/zWp en Hn21/23). Hier vindt een neerwaartse waterbeweging plaats. In de laagtes vinden we vlierveengronden (Vs en Vp) waar veelal stagnatie van regen- en grondwater plaatsvindt. In het Brabantse deel is de veendikte op grote delen tussen de 0 en 25 cm. Voor een deel valt dit samen met de podzolgronden. Aan de noordzijde van het gebied is een dikkere laag veen achter gebleven. Deze is circa 50 cm dik.

Figuur 2.6: Bodemkaart (bron: Staatsbosbeheer)

2.8. Watersysteem Groote Peel

De Groote Peel is een systeem gevoed door regenwater dat deels stagneert en geleidelijk infiltreert en wegstroomt naar de omgeving. Een kenmerkend hydrologisch fenomeen in de Groote Peel is het voorkomen van schijngrondwaterspiegels of regenwaterlenzen. Een schijngrondwaterspiegel ontstaat door stagnatie van regenwater op een slecht doorlatende (veen- of leem)laag. Dit is in de Groote Peel bepalend voor de vorming van hoogveen.

Een deel van het infiltrerende water verlaat het gebied via waterlopen (o.a. Eeuwselse Loop), een deel van het water infiltreert naar de watervoerende zandlagen en verlaat via deze langere weg het gebied.

De vernattingsmaatregelen uit het verleden (afdammen en dempen van sloten, kwelscherm) hebben ertoe geleid dat steeds minder regenwater via waterlopen of ondergrond het gebied verlaat.

De regionale grondwaterstroming is hoofdzakelijk noord-noordwestelijk gericht. De lokale grondwaterstroming is in meerdere richtingen, bijvoorbeeld van hoge dekzandruggen naar de omliggende laagten met veenbodems.

De grondwatertrap in het plangebied varieert sterk, afhankelijk van het aanwezige bodemtype. De veengronden hebben grondwatertrap I of II, de moerige podzolgronden hebben grondwatertrap III of V en de podzolgronden

hebben grondwatertrap V, VI of VII. De grondwatertrappenindeling is gebaseerd op gemiddeld hoogste (GHG) en gemiddeld laagste grondwaterstandsdieptes (GLG).

Grondwatertrappen en grondwaterstanden

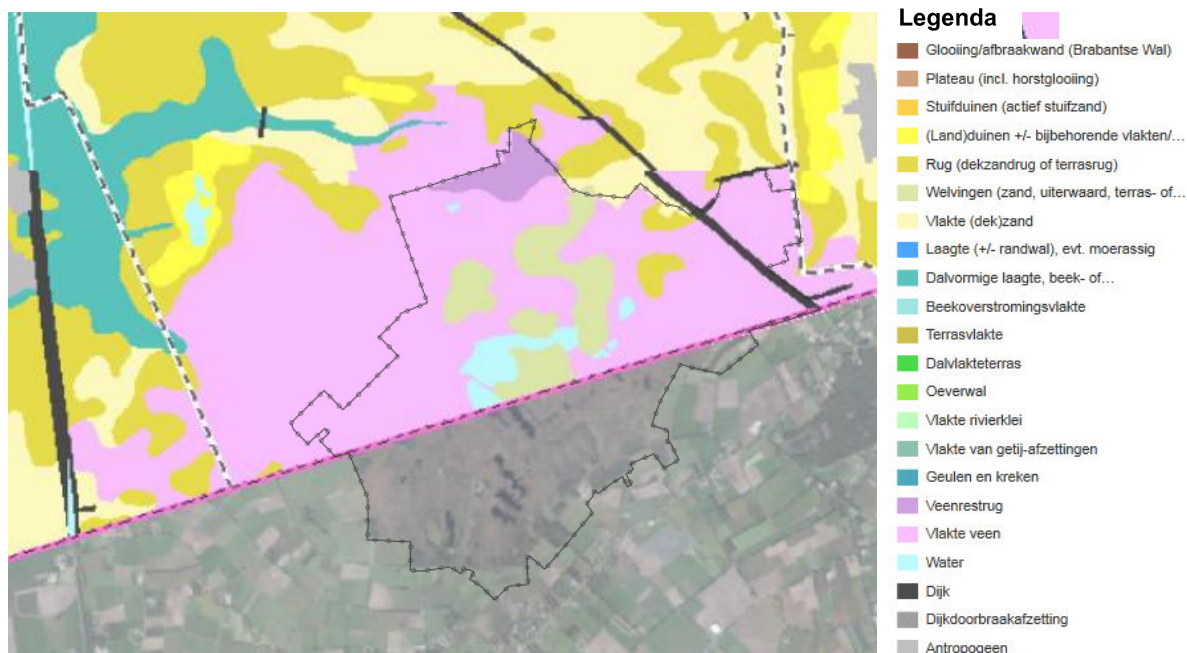
Grondwatertrap	GHG (cm – mv)	GLG (cm – mv)
I	-	<50
II	-	50-80
III	<40	80-120
IV	>40	80-120
V	<40	>120
VI	40-80	>120
VII	>80	>120

2.9. Geomorfologie

Op de geomorfologische kaart in figuur 2.7 is te zien dat het plangebied grotendeels bestaat uit een veenrestvlakte. Alleen in het uiterste noorden van het plangebied wordt een zone met intact veen aangegeven in de vorm van veenrestruggen.

Onder het veen en op enkele locaties aan de oppervlakte bevindt zich dekzand. Centraal in het plangebied liggen dekzandwelvingen met ten dele afgegraven veen. Daaromheen liggen enkele dekzandruggen met of zonder oud bouwlanddek. In het zuiden bevindt zich een grotere dekzandrug. In het zuidoosten en op de dekzandruggen komen ook nog lage landduinen met bijbehorende vlakten en laagten voor. In het oosten staat een laag landduin aangegeven. De zones met dekzandruggen en lage landduinen zijn ook op het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN, figuur 2.10) herkenbaar als hoger gelegen zones.

Ook onder de veenrestvlakte zullen waarschijnlijk dekzandwelvingen voorkomen. Door de aanwezigheid van het veen is hier het voormalige reliëf echter niet te herkennen. Ditzelfde geldt voor de zone met veenrestruggen.

Figuur 2.7: Geomorfologische kaart Brabantse deel (bron: www.bodematlas.brabant.nl)

2.10. Aardkundige waarden

De Grote Peel vormt één van de laatste grote overblijfselen van het vroeger veel meer uitgestrekte hoogveenkussen dat een deel van het dekzandlandschap van Noord-Brabant bedekte (dit landschap bevindt zich nog steeds onder de resterende veenafzettingen). De in het gebied aanwezige reliëfvormen zijn grotendeels van menselijke oorsprong en een gevolg van de grootschalige vervening die er heeft plaatsgevonden. Het grootste deel van het gebied wordt ingenomen door veenrestvlakten en veenrestruggen. Lokaal komen dekzandruggen van het onderliggende dekzandlandschap aan of nabij de oppervlakte, eventueel nog bedekt door een ten dele afgegraven hoogveen.

In de gedeeltelijk onder water staande turfgaten is soms zogenaamd kienhout te zien: de resten van de in de hoogveenkoepels verdrongen vroegere broekbossen. Het hout werd in het veen geconserveerd en kwam toen dat werd afgegraven weer aan het oppervlak. In de onder water staande turfputten is plaatselijk de veenvorming opnieuw begonnen. Veenmos zorgt ervoor dat deze wateren opnieuw gaan verlanden.

Plaatselijk is aan de randen van het hoogveengebied goed het hoogteverschil te zien tussen het hoogveenoppervlak en het omliggende dekzandlandschap waar het veen overheen is gegroeid.

Het gebied is rijk aan sporen van de grootschalige turfwinning. De kleine veelal onregelmatige of grotere langwerpige turfgaten zorgen voor een erg gevarieerd en waterrijk landschap. Sommige delen van het gebied zijn ook erg reliëfrijk door een afwisseling van turfgaten en storthopen van het uit de turfgaten uitgegraven materiaal dat niet werd afgevoerd. Ook is nog duidelijk de infrastructuur herkenbaar waarlangs de gewonnen turf werd afgevoerd. Dit gebeurde over land via evenwijdig lopende zandpaden (veenbanen) of via een netwerk van evenwijdige vaarten en bredere kanalen.

Het gebied bestaat uit een mozaïek van waterplassen, hoogveen, heide en berkenbroekbossen. De lagere delen van het onderliggende dekzandlandschap worden ingenomen door (verdroogde) hoogveenresten, de wat drogere zandruggen door heide- en bosgebieden.

Het gebied bestaat grotendeels uit vergraven en/of afgegraven terrein, waarbij het oorspronkelijke reliëf van het hoogveengebied volledig door de menselijke ingrepen is veranderd. Het is dus geen grotendeels door natuurlijke aardkundige processen gevormd landschap meer. Dit doet echter weinig af aan het unieke karakter van het gebied.

Een potentiële bedreiging is maaiveldddaling en veenoxidatie als gevolg van grondwaterstandverlaging. Afplaggen van veen- en heidegebieden om vergrassing tegen te gaan kan ook een aantasting van het oorspronkelijke reliëf betekenen.

Aardkundig waardevolle elementen;

- Turfgaten met kienhout (bewaard gebleven houtresten);
- Lokaal opduikende dekzandruggen en onderliggend dekzandlandschap;
- Hoogveenrestanten (veenrestvlakten en veenrestruggen);
- Historische veenontginningsstructuren als kaden, paden en turfvaarten.

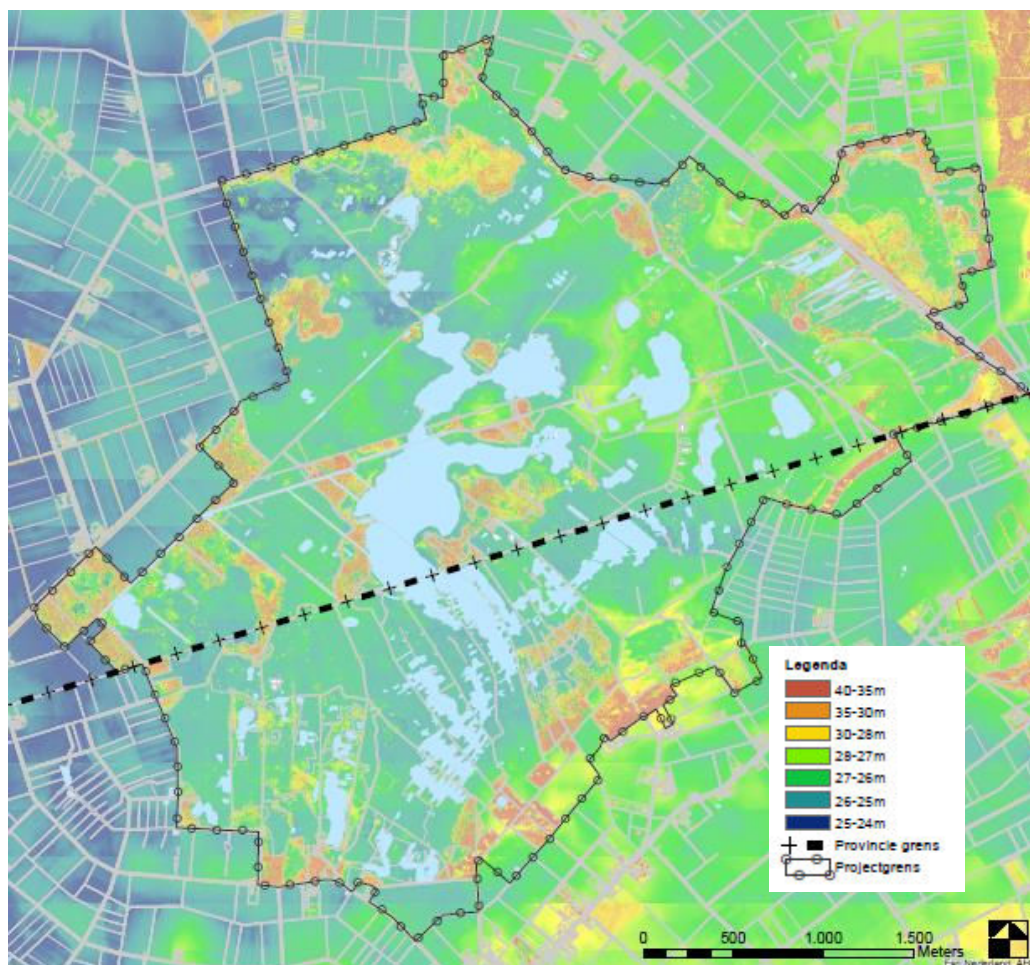

Figuur 2.8: Kienhout in de Groote Peel (bron: Staatsbosbeheer)

2.11. Hoogteligging

In warme perioden van de ijstijd werden brede smeltwaterdalen uitgesleten. Deze vormen nu nog de laagste delen van de Groote Peel. De diepste plekken bestaan uit het huidige 'Elfde', het Steltlopersven en de Meerbaansblaak. Het hoogste punt van de Groote Peel bevindt zich in het zuidoosten. Hier ligt de uitloper van een dekzandrug (Amsloberg). Ook de Vossenbergh is een restant van een dekzandrug. De hoogte is hier circa 33 m. +NAP. Er komen een aantal dekzandwellingen voor, onder andere ter hoogte van de Meerbaansblaak, Aan

het Elfde en Peel de Veluwe. Deze hebben een hoogte van circa 29 m. +NAP. Hiertussen bevinden zich brede laagtes, die grofweg in noordelijke richting lopen naar het laagste punt van 25 m. +NAP.

Figuur 2.10: Actueel Hoogtebestand Nederland (bron: www.ahn.maps.arcgis.com)

2.12. Flora- en fauna

Tegenwoordig is in de Groote Peel alleen nog herstellend hoogveen te vinden. Dit is een zeldzaam habitattype dat bestaat uit restanten hoogveen waar het proces van actieve hoogveenvorming lokaal kan worden hersteld. Het voormalige hoogveenmoeras is grotendeels veranderd in zure en voedselarme veenplassen met Pijpenstrootje en Adelaarsvaren-vegetaties en Berkenbosjes. Door eutrofiëring zijn veel algemene plantensoorten in de Groote Peel verschenen, ten koste van de hoogveensoorten. In en langs veenplassen en veenputten groeien echter nog steeds

karakteristieke hoogveensoorten zoals Kleine veenbes, Lavendelhei, Ronde zonnedauw, Eenjarig wollegras en diverse Veenmossoorten. In de droge tot natte heidevegetaties groeien onder andere Klokjesgentiaan, Kleine zonnedauw en de uiterst zeldzame Grote wolfsklauw. De Groote Peel is een zeer waardevol broedgebied voor vele vogelsoorten zoals Blauwborst, Roodborsttapuit, Dodaars en Porseleinhoen. De dichtheid aan zoogdieren is vrij laag vanwege het beperkte voedselaanbod en de beperkte dekkingsmogelijkheden. Het aanwezige natuurlijke bos bestaat vooral uit berkenbos. In de jaren '60 en '70 zijn naaldbossen geplant, maar in het centrale deel van de Groote Peel weer verwijderd. Het beheer van Staatsbosbeheer is erop gericht het Peelgebied open te houden en vrij te houden van bos. Uitzondering daarop is het gebied tussen het Steltlopersven en het Elfde alwaar een dekking voor de pleisterende ganzen en kraanvogels belangrijker wordt geacht. Ook de oostzijde van de Groote Peel alwaar een zandrug de waterscheiding vormt, heeft een afwijkend beheer, namelijk die van een halfopen landschap met vele overgangen van bos naar open terrein.

Afbeelding 2.2: Huidige situatie met veel Pijpenstrootje en berkenopslag (bron: BTL)

Veenbes

Lavendelhei

Ronde zonnedauw

Blauwborst

Roodborsttapuit

Dodaars

Afbeeldingen 2.3: Karakteristieke hoogveensoorten

3. VISIE OP HET PLANGEBIED

Het streefbeeld voor de Groote Peel is een natuurlijk landschap waarin hoogveenvorming op landschapsschaal plaats vindt. Het gebied wordt een nat, open, lastig begaanbaar terrein met her en der dode bomen.

Afbeelding 3.1: Huidig beeld van het plangebied (bron: BTL)

Voor het bepalen van de maatregelen is een opdeling in het hydrologische systeem gemaakt (zie figuur 3.1 op de volgende pagina). Deze opdeling bestaat uit kerngebieden en ondersteunende gebieden. In kerngebieden is het waterpeil optimaal voor hoogveenvorming. Het peil is constant en er vindt geen golfslag plaats. De waterkolom is ondiep genoeg om voldoende licht tot de bodem te laten doordringen. Daaromheen ligt het ondersteunend gebied dat functioneert als schil met een hoog waterpeil. Hierdoor wordt waterverlies uit het kerngebied voorkomen.

Een optimalisatie van de compartimentering is nodig om de beoogde streefpeilen te kunnen instellen en een robuust watersysteem te realiseren. In de toekomst worden de streefpeilen geleidelijk verhoogd, afhankelijk van de veengroei in het betreffende compartiment. Het hoogveen krijgt de gelegenheid om met het streefpeil mee te groeien. De kaden en kunstwerken (stuwen) worden zodanig aangelegd dat, op termijn, een peilstijging van 20 à 40 cm mogelijk is (zie bijlage 2 Peilenplan*, met streefpeil 2016 en toekomstige waterpeilen).

***Toelichting bij term Peilenplan**

Een peilenplan is normaal gesproken de basis voor het (formeel) vaststellen van de gewenste waterstanden in een peilbesluit en is daarmee een toelichting op dat peilbesluit.

In het geval van de Groote Peel gaat het peilenplan om een intern watersysteem dat niet in een peilbesluit wordt vastgelegd. Het is enkel de toelichting en onderbouwing waarmee de Life+ compartimentering wordt uitgevoerd en waarmee de beoogde streefpeilen worden vastgelegd.

Met het optimaliseren van de compartimentering wordt een robuust, stabiel en beheersbaar watersysteem gecreëerd. Daarbinnen kan het hoogveen zich in de Groote Peel ontwikkelen. Het gebied is beter bestand tegen groter wordende neerslagpieken als gevolg van klimaatverandering.

Na uitvoering van de maatregelen is de ontwatering van de Groote Peel terug gedrongen. Negatieve factoren als wegzijging en afstroming zijn beperkt of zelfs geheel verdwenen.

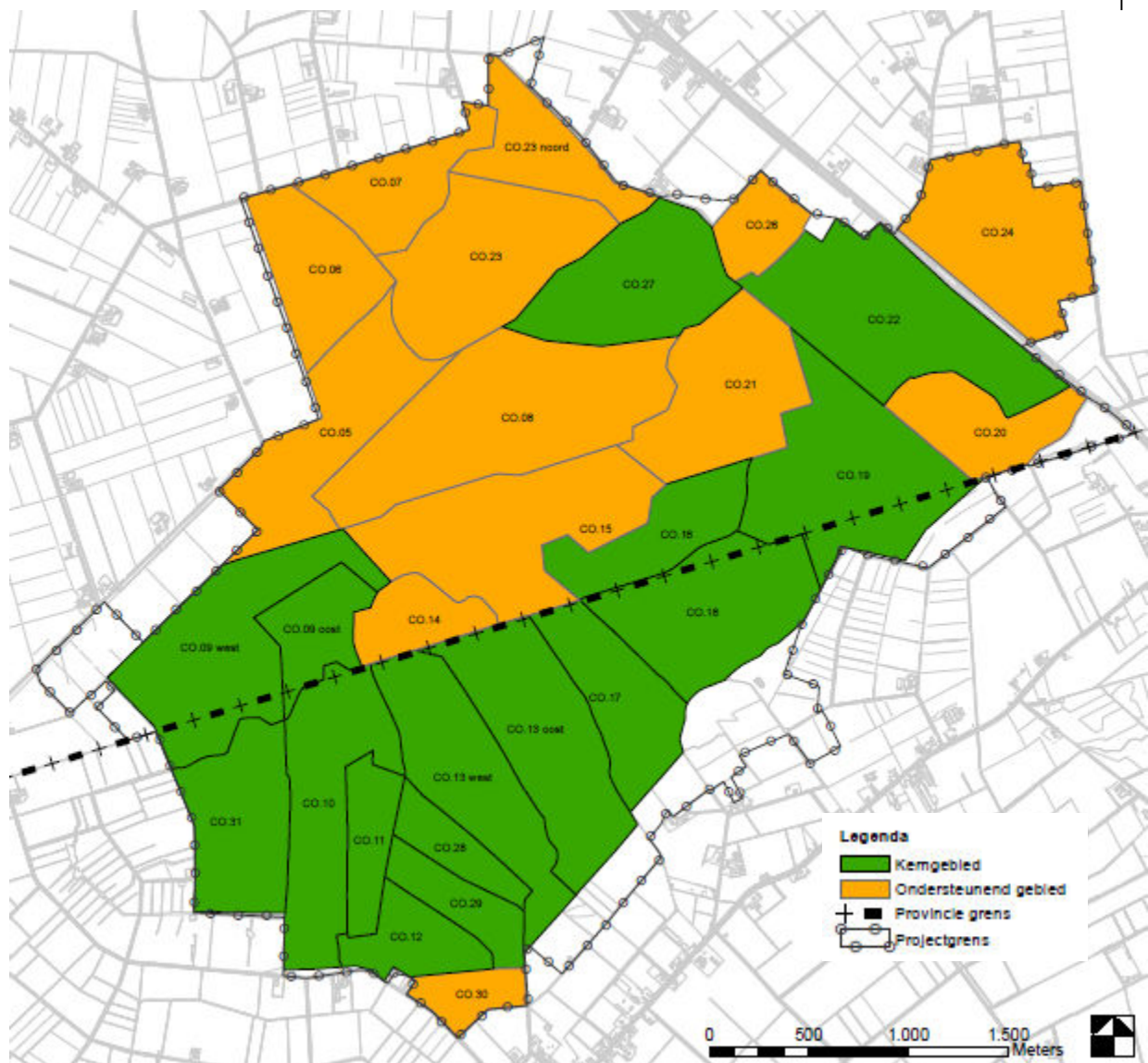
De Eeuwselse Loop heeft een nieuw tracé gekregen langs de N279. Deze waterloop zorgde voor afvoer van water uit de Groote Peel. De wegzijging naar de ondergrond is verminderd door onder andere het afdichten van

waterlopen in het natuurgebied met een slecht doorlatende laag. Ook de ontwaterende invloed van kleinere watergangen is verdwenen. Door het aanbrengen van dammen in deze waterlopen is de afvoer stop gezet.

De waterkwaliteit is in de nieuwe situatie geen beperkende factor meer voor de herstel van hoogveen. De invloed van gebiedsvreemd voedselrijk water is weggevallen, omdat er geen inundatie vanuit de Eeuwse Loop meer plaats vindt. De enige toevoer van water in het gebied komt uit neerslag.

Er is een doordachte afweging gemaakt bij de keuze en uitwerking van de maatregelen. Naast natuurontwikkeling zijn er nog veel andere waardevolle elementen in het gebied aanwezig die het behouden waard zijn. Zo is rekening gehouden met cultuurhistorische, archeologische, landschappelijke en recreatieve waarden.

De belangrijke waardevolle elementen zijn in het gebied zichtbaar bewaard gebleven. Daarnaast is de gewenste landschappelijke openheid gehandhaafd en zijn alle recreatieve voorzieningen onaangetast.

Figuur 3.1: Systeemindeling Groote Peel.

4. BESCHRIJVING VAN DE TE TREFFEN MAATREGELEN

In bijlage 1 zijn de ontwerptekeningen opgenomen met een overzicht van de uit te voeren maatregelen in het plangebied. Het betreffen met name ingrepen ter verbetering van de hydrologische situatie. In de volgende paragrafen worden de inrichtingsmaatregelen toegelicht.

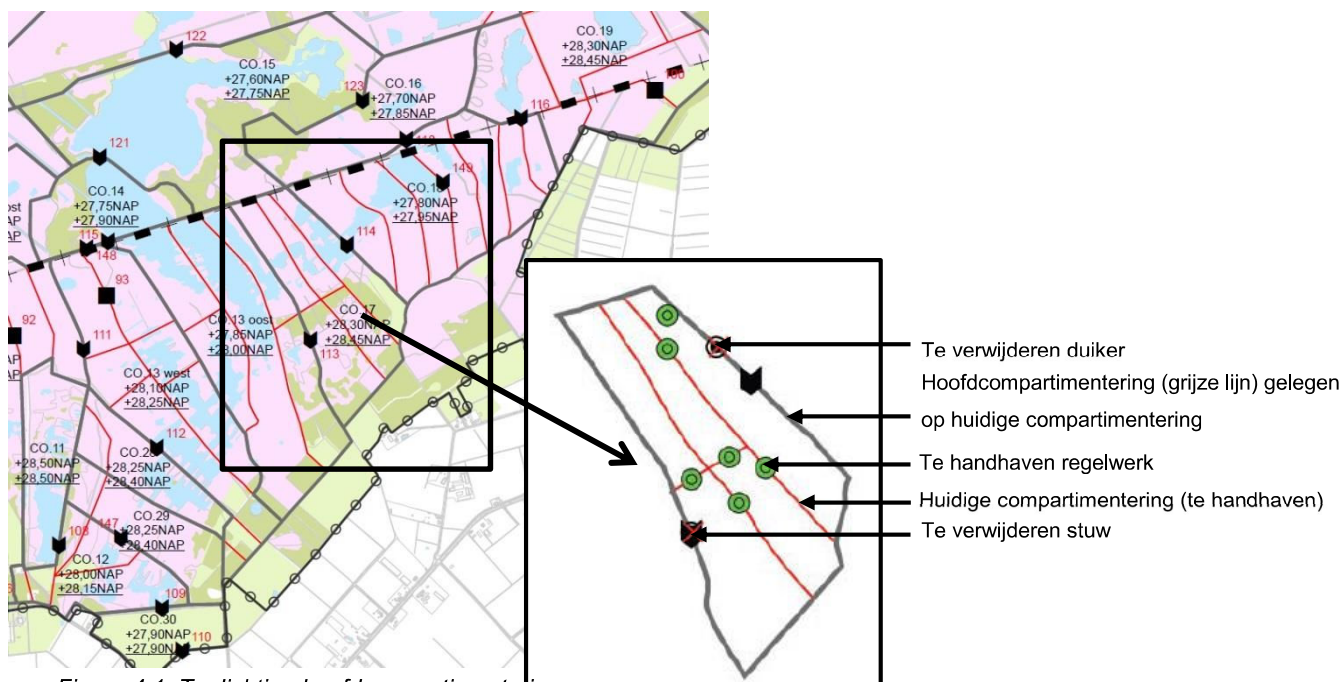
Onderdeel	Doel
1 Aanleg kades	Sturen waterpeil per compartiment, peilopzet
2 Aanleg stuwen in de kades	Sturen waterpeil per compartiment
3 Afdammen van waterlopen	Vernatten
4 Afdammen, afdichten en verondiepen van waterlopen	Vernatten
5 Afdichten en dempen huidige tracé Eeuwselse Loop incl. verwijderen stuwen, duikers en brug	Opheffen barrièrewerking, voorkomen inundatie, vernatten
6 Aanleg nieuw tracé Eeuwselse Loop	Afwatering garanderen
7 Aanleg stuw in Eeuwselse Loop	Sturen waterpeil
8 Verwijderen toplaag perceel ATN D 3400	Verschralen van bodem
9 Verwijderen bos/begroeiing	Vrijmaken terrein voor aanleg en onderhoud

4.1. Compartimentering

De Groote Peel is in het verleden opgedeeld in compartimenten. Deze huidige compartimentering is de basis bij de hoofdcompartimentering volgens dit project dat een robuuster systeem mogelijk maakt waarin de waterhuishouding beter regelbaar is.

De hoofdcompartimentering maakt voor een deel gebruik van de bestaande compartimentering. Op termijn komen de huidige compartimentsgrenzen die niet overlappen met de hoofdcompartimentsgrenzen te vervallen. Stuwen en regelwerken worden in deze grenzen in stand gehouden totdat in alle compartimenten een zelfde streefwaterpeil wordt bereikt.

Stuwen en regelwerken vanuit de huidige compartimentering die in de hoofdcompartimentsgrenzen staan worden verwijderd. Per compartiment wordt één nieuwe stuw aangebracht. In onderstaand figuur 4.1 is dit schematisch weergegeven met als voorbeeld hoofdcompartimentnummer 17.

Figuur 4.1: Toelichting hoofdcompartimentering

4.1.1. Aanleg kades

De wijziging aan de huidige kades bestaat uit het ophogen en plaatselijk verbreden van bestaande kades en het aanleggen van nieuwe kades. De hoogte van de kades is afhankelijk van het beoogde toekomstige streefpeil in het betreffende compartiment. De drooglegging van de kades is minimaal 0,5 meter ten opzichte van het streefpeil in 2016. De breedte van de kade is 5 meter indien deze als beheersweg is aangeduid, 3 meter voor incidentele beheerswegen en gelijk aan de huidige breedte als er geen eisen zijn gesteld vanuit beheer en onderhoud.

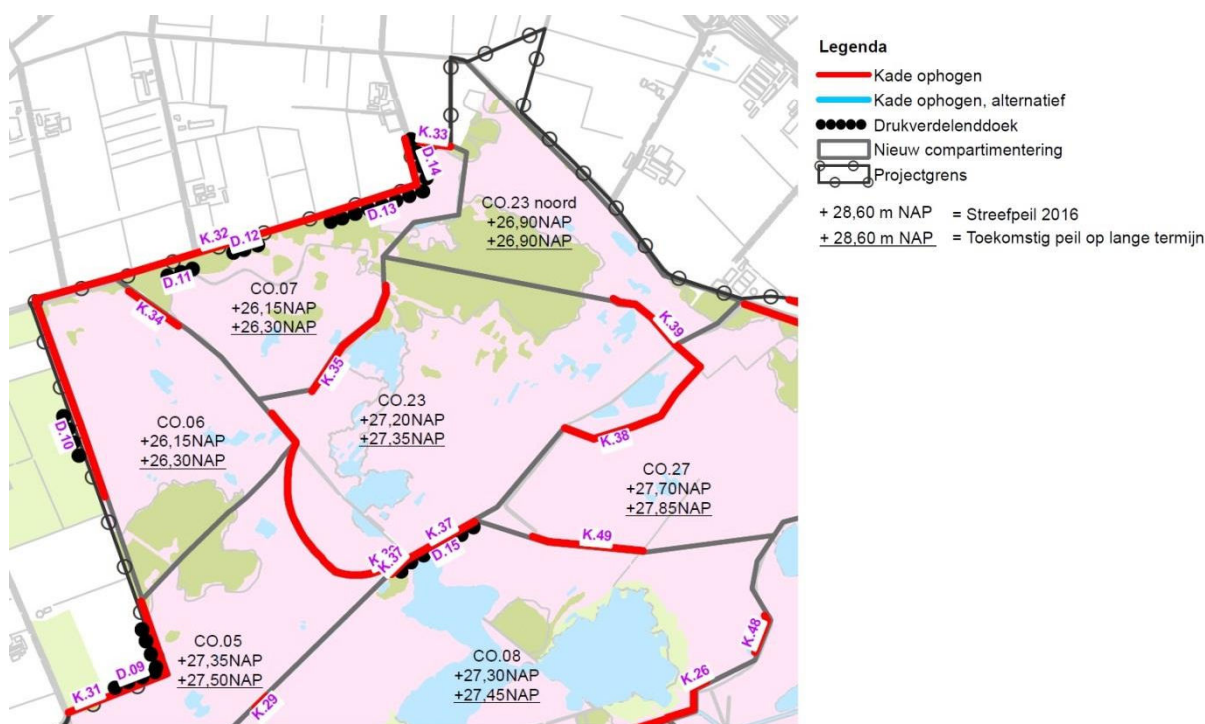
Afhankelijk van de draagkracht van de bodem wordt er:

- in de kades druk verdelend doek toegepast ter verbetering van de draagkracht en/of
- een overhoogte in de aan te brengen ophoging aangebracht in verband met verwachte zettingen.

De verbreding van de kades vindt plaats aan beide zijdes van de kades tenzij vanuit het flora en fauna onderzoek blijkt dat in de zuidelijke of noordelijke berm geschikt habitat voor de gladde slang aanwezig is. Dan wordt enkel aan één zijde verbreed.

Concreet worden de volgende maatregelen uitgevoerd op locaties die in hoogteligging niet voldoen aan de gestelde droogleggingseis of gestelde breedte eis:

- Verwijderen/snoeien van begroeiing en bos op de locaties waar werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Dit is ook van toepassing op eventuele toegangswegen om het werkterrein bereikbaar te maken.
- Het ophogen tot 0,50m of 0,70m boven streefpeil 2016 en/of verbreden van de kades met:
 - <50cm ophoging met zand, afdekken met beschikbaar veen/ heideplagsel
 - > 50cm ophoging met klei, afdekken met beschikbaar veen/ heideplagsel
- Aanbrengen drukverdeling / overhoogte op locaties waar veel zetting wordt verwacht.

Figuur 4.2: Aanleg kades (voor volledige tekening zie bijlage)

4.1.2. Aanleg stuwen in de kades

Om in de compartimenten een eigen streefwaterpeil te kunnen hanteren worden in de kades stuwen aangelegd in de vorm van een stuwput met een duiker. Afhankelijk van de stuwbreedte worden schotbalkenstuwen of kantel-/klepstuwen toegepast. Stuwen met een stuwbreedte van minder dan of gelijk aan 75 cm bestaan uit schotbalkenstuwen, stuwen met een stuwbreedte van meer dan 75 cm bestaan uit kantel-/klepstuwen. Zo kan het oppervlaktewater gecontroleerd uitstromen. Het doel op korte termijn is om jaarrond een stabiel streefwaterpeil te realiseren in de kerngebieden hoogveen.

Op enkele locaties wordt in de huidige compartimenteringskades een vaste overstortdrempel aangebracht die de functie van bestaande slecht functionerende stuwen overneemt.

In bijlage 2 Peilenplan zijn de globale locaties van de stuwen opgenomen. De nieuwe stuwen zijn op de volgende locaties gepositioneerd:

- op de locatie van huidige stuwen;
- nabij de laagste terreingedeeltes;
- in aanwezige greppels of watergangen.

Hierdoor is het aannemelijk dat het overtollige water zonder veel weerstand naar de nieuwe stuw kan toestromen.

De exacte locatie van de stuwen wordt voorafgaand aan de uitvoering in het veld bepaald op basis van de lokale situatie.

Afbeelding 4.1: Voorbeelden van nieuw aan te brengen regelwerken (bron: BTL)

Concreet worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Verwijderen/snoeien van begroeiing en bos op de locaties waar werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Dit is ook van toepassing op eventuele toegangswegen.
- Verwijderen bestaande regelwerken (behoudens in huidige 'deel' compartimenten)
- Ontgraven bouwkuip t.b.v. plaatsing van de stuwen
- Aanbrengen bronnering en/of open bemaling
- Aanbrengen houten damwand als fundering van de stuwput
- Plaatsten stuwput (beton of HDPE in besteksfase te bepalen) inclusief klep of schotbalken (zie afbeelding 4.1)
- Aanbrengen en aansluiten duiker op stuw
- Aanbrengen peilschalen
- Verwijderen van begroeiing en/of ontgraven van een laagte in de aan- en afvoerrichting
- Herstel en afwerken kades

Voor de maatvoering van de verschillende stuwen wordt verwezen naar bijlage 2 peilenplan.

4.1.3. Streefwaterpeilen

In het peilenplan zijn de streefpeilen opgenomen zoals deze na het uitvoeren van de verschillende werkzaamheden worden ingesteld (verwachting is vanaf 2016). Op locaties waar momenteel veenmos aanwezig is, of andere beschermde flora of fauna die afhankelijk zijn van een stabiel waterpeil, vindt een geleidelijke stijging van het streefpeil plaats van maximaal 5 cm per jaar. In de compartimenten met hoogveen en kwetsbare soorten wordt het streefpeil in 2016 enkele centimeters hoger of vergelijkbaar met het peil in de huidige situatie.

Compartiment	Huidig laagste streefpeil	Streefpeil plan Life+	Streef- en startpeil (2016)	Streefpeilen Toekomst (2030)
CO.05	26,50	27,50	27,35	27,50
CO.06	26,00	26,10	26,15	26,30
CO.07	26,00	26,20	26,15	26,30
CO.08	27,30	27,30	27,30	27,45
CO.09 oost	28,45	27,70	28,40	28,40
CO.09 west	27,90	27,70	27,80	27,95
CO.10	28,45	28,30	28,45	28,45
CO.11	28,50	28,50	28,50	28,50
CO.12	27,88	28,00	28,00	28,15

Compartiment	Huidig laagste streefpeil	Streefpeil plan Life+	Streef- en startpeil (2016)	Streefpeilen Toekomst (2030)
CO.13 oost	27,81	28,10	27,85	28,00
CO.13 west	28,00	28,10	28,10	28,25
CO.14	27,65	27,50	27,75	27,90
CO.15	27,65	27,40	27,60	27,75
CO.16	27,65	27,80	27,70	27,85
CO.17	28,20	28,60	28,30	28,45
CO.18	27,66	27,90	27,80	27,95
CO.19	28,04	28,30	28,30	28,45
CO.20	28,00	28,60	28,60	28,70
CO.21	28,20	28,10	28,85	28,85
CO.22	27,90	28,00	27,95	28,10
CO.23	27,00	26,90	27,20	27,35
CO.23 noord	26,60	26,90	26,90	26,90
CO.24	28,00	28,00	28,00	28,15
CO.26	27,80	27,20	27,30	27,45
CO.27	27,30	27,70	27,70	27,85
CO.28	28,15	28,30	28,25	28,40
CO.29	28,15	28,40	28,25	28,40
CO.30		27,90	27,90	27,90
CO.31	28,15	28,40	28,20	28,35

Tabel 4.1: Weergave van streefpeilen in compartimenten.

4.2. Watergangen

Om de ontwaterende functie van de watergangen op te heffen zijn maatregelen nodig om de waterbodem slecht doorlatend te maken. Aangezien veel watergangen in de Groote Peel cultuurhistorische waarde hebben, is het geheel dempen van de watergangen geen optie. De cultuurhistorisch waardevolle watergangen moeten namelijk zichtbaar blijven in het landschap. Ook de ecologisch waardevolle watergangen krijgen extra aandacht tijdens de uitvoering, in het nog op te stellen ecologisch werkprotocol worden de te nemen acties beschreven.

Daarnaast is een onderscheid te maken in watergangen die wel of niet een slecht doorlatende laag doorsnijden. In watergangen waarin een dergelijke laag is doorsneden infiltreert water naar de ondergrond.

Rekening houdend met de bovenstaande voorwaarden zijn de volgende mogelijke maatregelen opgenomen in het plan:

- Afdammen van watergangen; dit wordt uitgevoerd bij watergangen waar horizontale afstroming plaats vindt. Afhankelijk van het verhang van de watergang worden meerdere dammen aangebracht.
- Afdichten van watergangen; dit is bij watergangen waar infiltratie in de bodem voor komt, doordat de doorlatende laag is doorsneden.

Voor het bepalen van het aantal benodigde dammen is het criterium gesteld dat voor iedere 10-20cm maaiveldval een dam wordt geplaatst. Is er een vlakke bodem dan wordt de watergang alleen aan het uiteinde afgedamd. Op de tekening in bijlage 1 'profielen watergangen' is een overzicht gegeven van de maatregelen.

Concreet worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Verwijderen/snoeien van begroeiing en bos en uitmaaien van de watergangen op de locaties waar werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Dit is ook van toepassing op eventuele toegangswegen.
- Aanbrengen van een afdichtende laag in de watergang. De exacte materialisering wordt tijdens het opstellen van het bestek bepaald.
- Aanbrengen van dammen inclusief aanvoer van benodigd materiaal. De dammen worden uitgevoerd in de vorm van een gronddam tot aan maaiveld met een bovenbreedte van 3 meter in de lengterichting van de watergang. Hierbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het landschappelijk beeld.

Figuur 4.3: Maatregelen watergangen (voor volledige tekening zie bijlage)

4.3. Eeuwselse Loop

De huidige Eeuwselse Loop heeft een hydrologische invloed op de Groote Peel. Deze brede waterloop heeft een drainerende werking waarbij water uit het gebied wordt getransporteerd. Verder snijdt de Eeuwselse Loop met de bodem door slecht doorlatende lagen, waardoor tevens infiltratie van water naar de ondergrond optreedt.

In dit projectplan is de verlegging van de Eeuwselse Loop opgenomen voor zover deze is gelegen binnen de Groote Peel. Het nieuwe tracé loopt via de Haaglossing (ten zuiden van de stortplaats) en dan parallel aan de N279 om vervolgens af te buigen naar het westen om dan weer aan te sluiten op de bestaande Eeuwselse Loop. Dit nieuwe tracé loopt een klein deel over Limburgs grondgebied, hiervoor zal een watervergunning bij Waterschap Peel en Maasvallei worden aangevraagd. In bijlage 4 is de hydrologische berekening opgenomen.

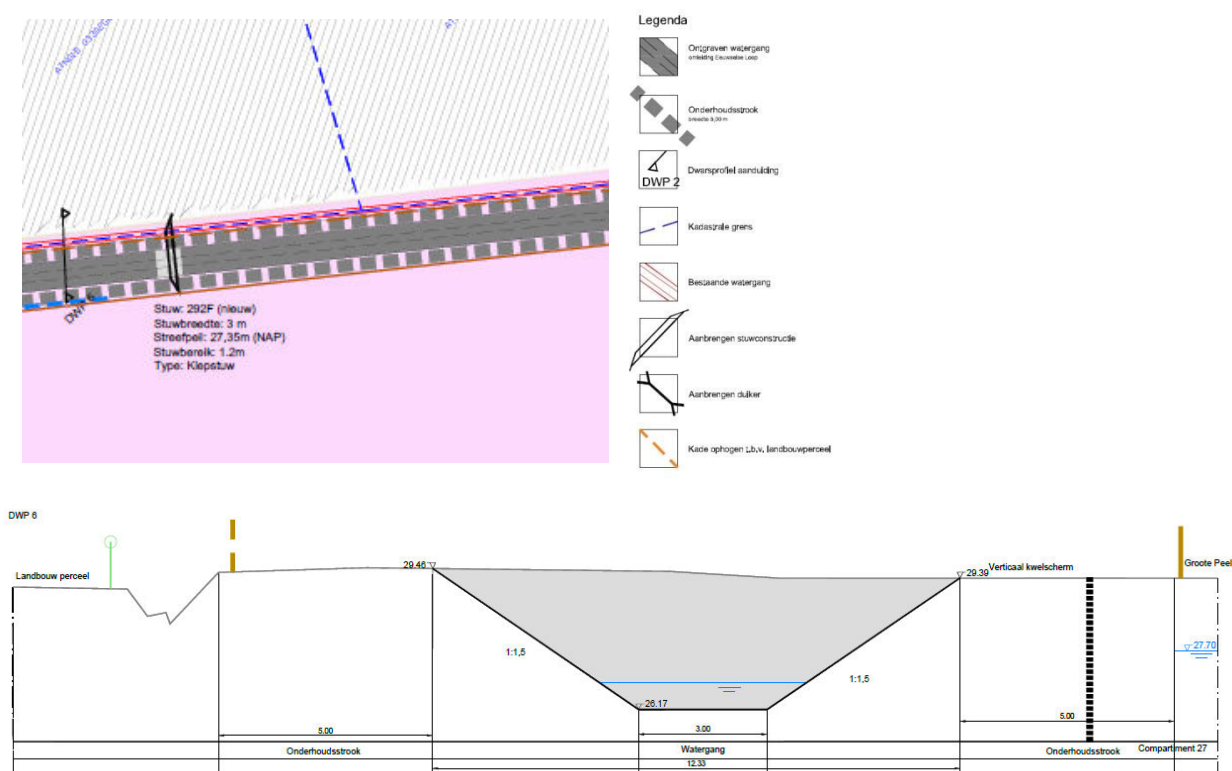
De huidige bermsloot langs de N279 wordt omgevormd naar een grotere waterloop die dezelfde afvoer zal verzorgen als de huidige Eeuwselse Loop. Om de loop te kunnen graven moet er plaatselijk begroeiing worden verwijderd. Het nieuwe tracé sluit noordelijk weer aan op het huidige tracé.

Het vrijkomende materiaal uit de nieuw te graven waterloop wordt gebruikt om de kade direct langs het nieuwe tracé te realiseren en de huidige Eeuwselse loop te dempen. Bij het dempen wordt minimaal de bovenste 0,50 m met schrale grond afgedekt.

Het nieuwe tracé moet op enkele deeltrajecten worden afgedicht (hydrologisch geïsoleerd) om zo te voorkomen dat de Loop alsnog een drainerend effect zal hebben op de Groote Peel. Op basis van een nader onderzoek naar het voorkomen van slecht doorlatende lagen worden deze deeltrajecten bepaald.

Er wordt een nieuwe stuw aangebracht in de nieuwe Eeuwselse Loop. Dit wordt een beweegbare automatische kantelstuw, aangesloten op TMX. Deze wordt volgens de 'standaard' eisen van waterschap Aa en Maas uitgevoerd en wordt in het nog op te stellen technisch ontwerp en bestek verder uitgewerkt.

Van het nieuwe tracé zijn in bijlage 1 de profielen en het exacte tracé opgenomen. In bijlage 4 is de hydrologische berekening opgenomen.

Figuur 4.4: Nieuw tracé Eeuwselse Loop (voor volledige tekening zie bijlage)

De waterpeilen in de Eeuwselse Loop zijn gericht op minimaal effect op het natuurgebied Groote Peel en voldoende drooglegging van de Limburgse landbouwpercelen. Ook voor de Brabantse gronden is overigens ontworpen op een voldoende drooglegging, de kritische gronden liggen echter in Limburg. De afwatering en (maximale) waterpeilen zijn conform de bestuurlijke afspraak tussen waterschap Peel en Maasvallei en waterschap Aa en Maas d.d. 1960. De stuw wordt geautomatiseerd, zodat in de praktijk maatwerk mogelijk is. Bij debieten die extremer zijn dan eens per jaar (groter dan T1) wordt de nieuwe stuw “gestreken”, zodat de drooglegging in Limburg gehandhaafd blijft in natte perioden.

Streefpeil en beheermarge wordt:

- Nieuwe stuw 292F: streefpeil NAP+27,35, beheermarge NAP+27,50 en NAP+27,20

Concreet worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Verwijderen/snoeien van begroeiing en bos en uitmaaien van de watergangen op de locaties waar werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Dit is ook van toepassing op eventuele toegangswegen.
- Ontgraven nieuw tracé Eeuwselse Loop met een uniform verhang en een trapeziumprofiel met taluds van 1:1,5 en een bodembreedte van 3,0 m. Voor het exacte bodempeil en verhang wordt verwezen naar bijlage 1.
- Gedeeltelijk aanpassen van het watervoerende profiel van een deel van de huidige watergang bovenstrooms van de huidige stuw E (zie bijlage 1)
- Afdichten / hydrologisch isoleren van de watergang op nog nader te bepalen locaties en wijze. Dit is mogelijk met een afdichtende laag op de bodem en talud van de watergang of door toepassing van een verticaal kwelscherm.
- Aanbrengen van de nieuwe automatische kantelstuw (RVS klep) waarbij het kwelscherm op eigendom van derden (indien van toepassing) 0,5m onder maaiveld wordt aangebracht.
- Aanbrengen van een damwand over een lengte van 300m ter hoogte van de vuilstort
- Aanbrengen van 5 duikers van beton 2,5m x 1,25m (bxh) met een lengte van 9,60m per stuk
- Aanbrengen van bestorting op het talud in kritische bochten
- Realiseren van een obstakelvrije zone van 5m breed ten behoeve van het beheer- en onderhoud, afhankelijk van de bovenbreedte aan één of twee zijdes. Drooglegging 0,50m ten opzichte van aangrenzende streefpeil in de Groote Peel.

- Afhankelijk van de grondlagen wordt mogelijk grondverbetering of –uitwisseling uitgevoerd in de obstakelvrijzone om een voldoende draagkrachtige zone te realiseren.

Afdichten en dempen huidig tracé

Het huidige tracé van de Eeuwselse Loop, dat momenteel de Groote Peel doorsnijdt, wordt gedempt. Dit tracé wordt afgedicht om wegzijging van oppervlaktewater naar de ondergrond te voorkomen. Dit tracé bevat geen cultuurhistorische waarde en kan dus in zijn geheel worden gedempt en opgenomen in de omgeving. De in de huidige waterloop aanwezige constructies (stuwen, duikers) worden verwijderd. Een deeltraject zal als een ondiepe geul worden gebruikt voor afvoer van overtollig water uit een kerngebied.

Voordat het huidige tracé van de Eeuwselse Loop kan worden gedempt, moet het nieuwe tracé al zijn gerealiseerd, de doorstroming en afvoer van water moet immers gegarandeerd blijven.

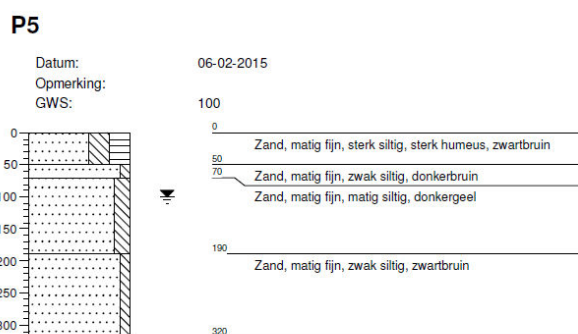
Concreet worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Verwijderen/snoeien van begroeiing en bos en uitmaaïen van de watergangen op de locaties waar werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Dit is ook van toepassing op eventuele toegangswegen.
- Het verwijderen van de aanwezige overbodig geworden waterbouwkundige constructies (stuwen, duikers, bruggen)
- Het opschonen van de watergang (bodem en taluds)
- Aanbrengen van de afdichting in de waterloop. Materialisering moet nog worden bepaald.
- Dempen van het tracé met onderin rijkere grond, afgedekt met een laag van minimaal 0,50m schrale grond. Een deel van het tracé wordt niet helemaal gedempt, zodat een geul overblijft voor de afvoer van het water uit het compartiment.

4.4. Toplaag vergraving

Aan de noordoostzijde van het plangebied is een voormalig landbouwperceel verworven dat omgevormd wordt naar natuur. Het gaat om een gedeelte van het perceel met kadastrale aanduiding ATN D 3400. Om het gewenste natuurdoeltype natte heide te kunnen nastreven wordt de voedselrijke bouwvoor van ongeveer 40 cm afgegraven. Het vrijkomende materiaal wordt verwerkt in de kades en in het huidige tracé van de Eeuwselse Loop.

Ter plaatse van het perceel zijn 5 profielboringen uitgevoerd (zie afbeelding 4.3). De toplaag bestaat uit matig fijn, zwak siltig, sterk humeus, zwartbruin zand. De dikte van de toplaag varieert tussen de 30 -50cm, daaronder is de minder humeuze minerale bodem aanwezig.

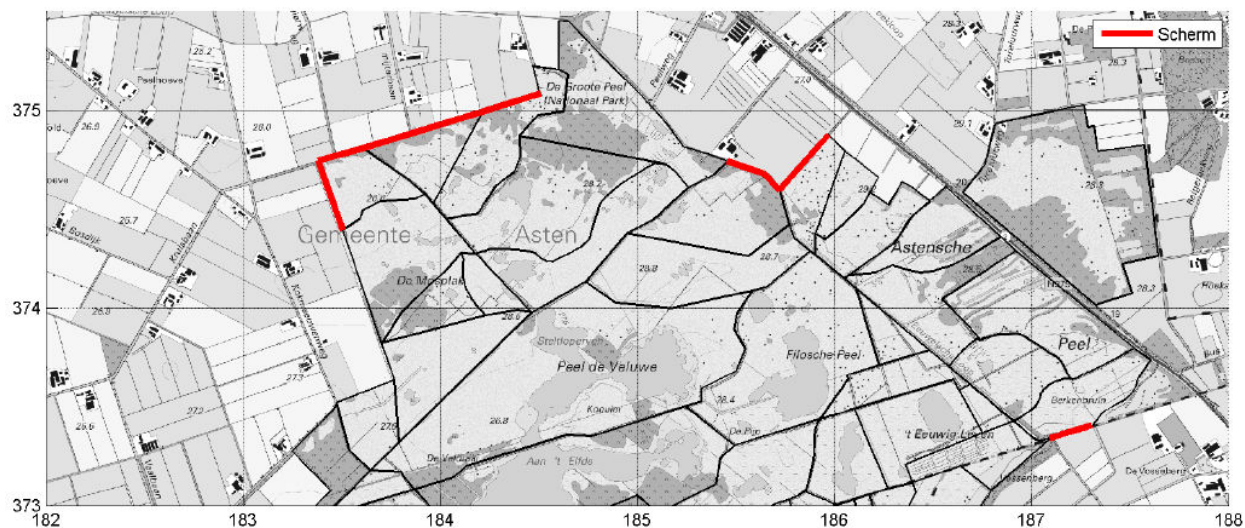
Afbeelding 4.3: Profiel bodemopbouw (bron:Lankelma 2015) Afbeelding 4.4: Locatie toplaag verlaging (bron BTL)

Concreet worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Maaïen en afvoeren huidige begroeiing. In de noordelijke hoek van het perceel en in een strook over de gehele zuidzijde zijn bomen en begroeiing aanwezig, deze blijven gehandhaafd.
- Uitvegen watergangen en greppels
- Frezen
- Aanbrengen voorzieningen t.b.v. transport (o.a. rijplaten, verkeersmaatregelen)
- Natuurtechnisch ontgraven van de bouwvoor met een laagdikte van 30-50cm met een natuurlijke overgang naar omliggend terrein met een talud variërend van 1:3 tot 1:5.
- Laden en afvoeren grond

4.5. Mitigerende maatregelen aan de randen

Vanuit de GGOR modellering blijkt dat op een drietal locaties (zie afbeelding 4.5) rondom de Groote Peel de grondwaterstand ook buiten de Groote Peel toeneemt. Om dit effect op te heffen kunnen kwelschermen worden aangebracht. Afhankelijk van nog nader te inventariseren gegevens en gesprekken met de aanliggende grondeigenaren worden de exacte maatregelen bepaald.

Afbeelding 4.5 locaties mogelijk te treffen mitigerende maatregelen

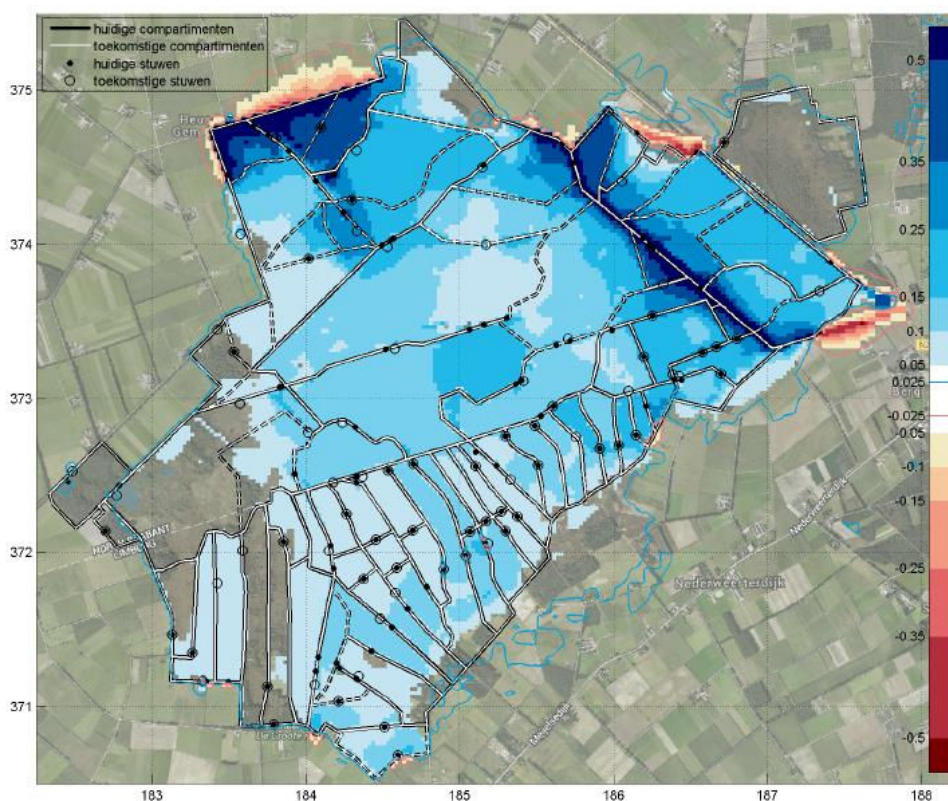
5. EFFECTEN VAN HET PLAN

Het gaat in dit hoofdstuk om permanente effecten van de uitvoering van de maatregelen zoals deze in Brabant worden uitgevoerd. De effecten zijn beschouwd voor de gehele Groote Peel en omgeving, dus ook in Limburg. De tijdelijke effecten en de daarbij behorende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 7.2.

De onderbouwingen en gedetailleerde beschrijving van de effecten zijn terug te vinden in bijlage 4 en 5.

5.1. Hydrologie

- De peilverhoging vindt uitsluitend plaats binnen het plangebied.
- De gemiddelde laagste grondwaterstand stijgt na de uitvoering van de werkzaamheden in grote delen van het natuurgebied en in enkele landbouwpercelen. Voor beide functies is dit een afname van de waterschaarste. Dit is een positief effect.
- In delen van landbouwgebieden stijgt na uitvoering van de werkzaamheden en ook bij het verhogen van de streefwaterpeilen tot 2030 en 2055 (de eindsituatie) de grondwaterstand meer dan 5cm in de winter en het voorjaar als geen maatregelen worden getroffen. Daarom is in het plan en de hydrologische berekening uitgegaan van het treffen van maatregelen om dit te voorkomen (zie figuur 5.1).

Figuur 5.1 Het effect van de maatregelen 2016(met toepassing van drie kwelschermen) op de gemiddelde grondwaterstand.

- De maatregelen in dit plan leiden tot een stabiel streefwaterpeil in compartimenten in het kerngebied voor hoogveen met een fluctuatie van maximaal 30 cm. De hydrologische eisen, die de gewenste groei van hoogveen mogelijk maken, worden daarmee beter benaderd. Tevens zal het regenwater, bij hevige neerslagbuien, langer in het gebied aanwezig blijven en opgevangen worden in de zogenaamde ondersteunende gebiedsdelen. Hierdoor wordt de wegzijging uit kerngebieden verminderd en wordt de kans op een grote afvoerpiek uit het natuurgebied verkleind.
- Door het afdichten van de waterlopen in het natuurgebied en de Eeuwselse Loop, die nu een slecht doorlatende laag doorsnijden, vindt ter plekke nauwelijks inzijging meer plaats van oppervlaktewater en ondiep grondwater naar de ondergrond.

- Het omleiden van de Eeuwselse Loop heeft als gevolg dat overstroming met gebiedsvreemd water in het natuurgebied niet meer zal plaatsvinden. Hierdoor zal de waterkwaliteit in de Groote Peel verbeteren van zowel het oppervlakte en als het grondwater.
- Het omleiden van de Eeuwselse Loop heeft geen effect op de drooglegging van percelen in Limburg. Ook heeft het geen effect op de drooglegging van agrarische percelen (03302G, 03303G, 03307G) in Noord-Brabant.
- De drooglegging van de plattelandswegen rondom het natuurgebied blijft gehandhaafd. Langs de N279 neemt de drooglegging in het deeltraject langs de nieuwe Eeuwselse Loop toe.

5.2. Ecologie

- De maatregelen leiden er toe dat de gebiedseisen van de gewenste habitattypen 'Herstellend hoogveen' en 'Droge heiden' worden gerealiseerd. De verwachting is dat deze habitats zich beter zullen ontwikkelen en de kenmerkende soorten zich zullen vestigen of uitbreiden.
- Door de ingrepen ontstaat een stabielere streefwaterpeil waardoor in de zomer het water minder snel wegzakt en er gedurende de zomerperiode dus nattere terreinomstandigheden zullen zijn. Hierdoor verdwijnt geschikt leefgebied voor beschermde soorten die afhankelijk zijn van een droog habitat. Dit zal met mitigerende en/of compenserende maatregelen worden opgelost, zowel voorafgaand als tijdens de uitvoering.
- Voor de uitvoering wordt een werkprotocol opgesteld waarin staat beschreven hoe met de aanwezige ecologische waarden wordt omgegaan tijdens de uitvoering.
- Door het omleiden van de Eeuwselse Loop verdwijnt de barrièrewerking voor (kleine) fauna in dit deel van de Groote Peel.

5.3. Cultuurhistorie

- Uit het archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek blijkt dat er waardevolle watergangen in het gebied liggen die behouden moeten blijven. Verschillende maatregelen uit dit plan hebben gevolgen voor deze waardevolle objecten. Door de gekozen maatregelen (niet volledig dempen) blijven de watergangen zichtbaar in het landschap.

5.4. Aardkundige waarden

- Plaatselijk treedt mogelijk verstoring van aardkundige waarden op door de aanleg van het nieuwe tracé van de Eeuwselse Loop. Dit is in veel gevallen op voorhand moeilijk te bepalen, aangezien deze waarden zich ondergronds bevinden en niet gekarteerd zijn. Het omleggen van de Eeuwselse Loop draagt er echter aan bij dat de aardkundige waarden binnen de Groote Peel beter worden beschermd.
- In het algemeen blijven aardkundige waarden beter bewaard door het opzetten van het waterpeil. Oxidatie van het veen vindt dan namelijk niet meer plaats.
- Voor het realiseren van de dammen in de watergangen wordt mogelijk de toplaag van 10 cm dik in een strook aan weerszijden ervan afgegraven. Dit wordt enkel uitgevoerd als dit niet het oorspronkelijke reliëf betreft.

5.5. Landschappelijk

- De huidige kenmerkende openheid van het landschap blijft met dit plan gehandhaafd.

5.6. Recreatie

- Het plan heeft geen effect op de recreatieve voorzieningen. De bestaande wandelroutes en voorzieningen blijven gehandhaafd en toegankelijk voor bezoekers.

5.7. Archeologie

- Plaatselijk treedt mogelijk verstoring van archeologische waarden op door de uitvoering van de maatregelen. Deze waarden bevinden zich vermoedelijk in het dekzand onder het veen. Bij de uitvoering van de werkzaamheden zal gewerkt worden volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) richtlijnen zodat deze waarden kunnen worden gekarteerd of geconserveerd.

6. WIJZE VAN UITVOERING

6.1. Technische uitvoering

Ten behoeve van de realisatie van het project zijn diverse maatregelen en werkzaamheden benodigd, dit zijn:

- Voorbereiding en opruimwerkzaamheden
 - Verwijderen bos/begroeiing ten behoeve van de ontgravings- en ophogingswerkzaamheden
 - Verwijderen waterhuishoudkundige constructies die hun functie verliezen
 - Realiseren van tijdelijke toegangen tot de werklocaties
 - Inrichten van depotlocaties
- Ophogen en indien nodig verbreden van de kades ten behoeve van de compartimentering
- Aanleg van stuwen in de kades
- Ontgraven van nieuw tracé Eeuwselse Loop en het aanbrengen van de nieuw stuw
- Aanbrengen van een damwand langs het nieuwe tracé Eeuwselse Loop ter hoogte van de stortplaats
- Dempen en afdichten van het oude tracé inclusief het verwijderen van overbodig geworden stuwen en duikers
- Ontgraven van de top laag van een voormalig landbouwperceel

De uitvoering vindt plaats op grond in eigendom van de bij dit project betrokken partijen (o.a. Waterschap Aa en Maas, Staatsbosbeheer, Provincie, gemeentes).

6.1.1. Transport en depots

Tijdens het uitvoeren van de diverse maatregelen komen grote hoeveelheden grond vrij of worden gronden geleverd. De tekening 'transportroutes' in bijlage 1 geeft het transportplan voor de aan en afvoerroutes van en naar de Groote Peel weer. De ontgravingen vinden plaats in het nieuwe tracé van de Eeuwselse Loop en de maaiveldverlaging. Dit wordt verspreid over de twee depots aan de oostzijde van de Groote Peel. De grond wordt hierin tijdelijk opgeslagen om vervolgens te worden gebruikt voor het dempen van het huidige tracé van de Eeuwselse Loop en het verontdiepen of afdammen van de watergangen in de nabije omgeving.

Het transportplan zorgt voor efficiëntie en beperking/voorkomen van schade. Bij voorkeur wordt grond of zand via de kortste route naar locatie van verwerking vervoerd.

Er komt echter onvoldoende grond vrij om alle maatregelen uit te voeren in het resterende deel van de Groote Peel. Extra grond zal daarom van buitenaf moeten worden aangevoerd. Deze grond wordt, indien noodzakelijk, opgeslagen in de depotlocaties aangeduid op tekening. Afhankelijk van de herkomst van de gronden kan pas exact worden bepaald welke depots met welke inhoud worden ingericht.

De depots zijn bewust aan de randen van de Groote Peel gesitueerd en zo dicht mogelijk bij de ingangen van het natuurgebied. Het transport naar de depots zal via de openbare wegen plaatsvinden middels vrachtauto's of tractoren.

Om en nabij de Groote Peel wordt waar mogelijk een voorgeschreven eenrichtingsverkeer voor werkverkeer gehanteerd. Het passeren van zwaar werkverkeer wordt daarmee zo veel mogelijk voorkomen.

Binnen de Groote Peel wordt het transport uitgevoerd met transportmiddelen en voorzieningen die de schade aan het terrein tot een minimum beperken. De exact te gebruiken routes en te gebruiken paden worden afhankelijk van de aanwezige flora en fauna, de locatie waar grond beschikbaar en nodig is en in overleg met de terreinbeheerder bepaald en opgenomen in het nog op te stellen contract.

Alle routes binnen de Groote Peel zullen intensief worden gebruikt en dienen ten behoeve van de werkzaamheden waarschijnlijk te worden verstevigd. Gedacht wordt aan de volgende tijdelijke verstevigingen, tijdens het opstellen van het bestek wordt dit concreet uitgewerkt:

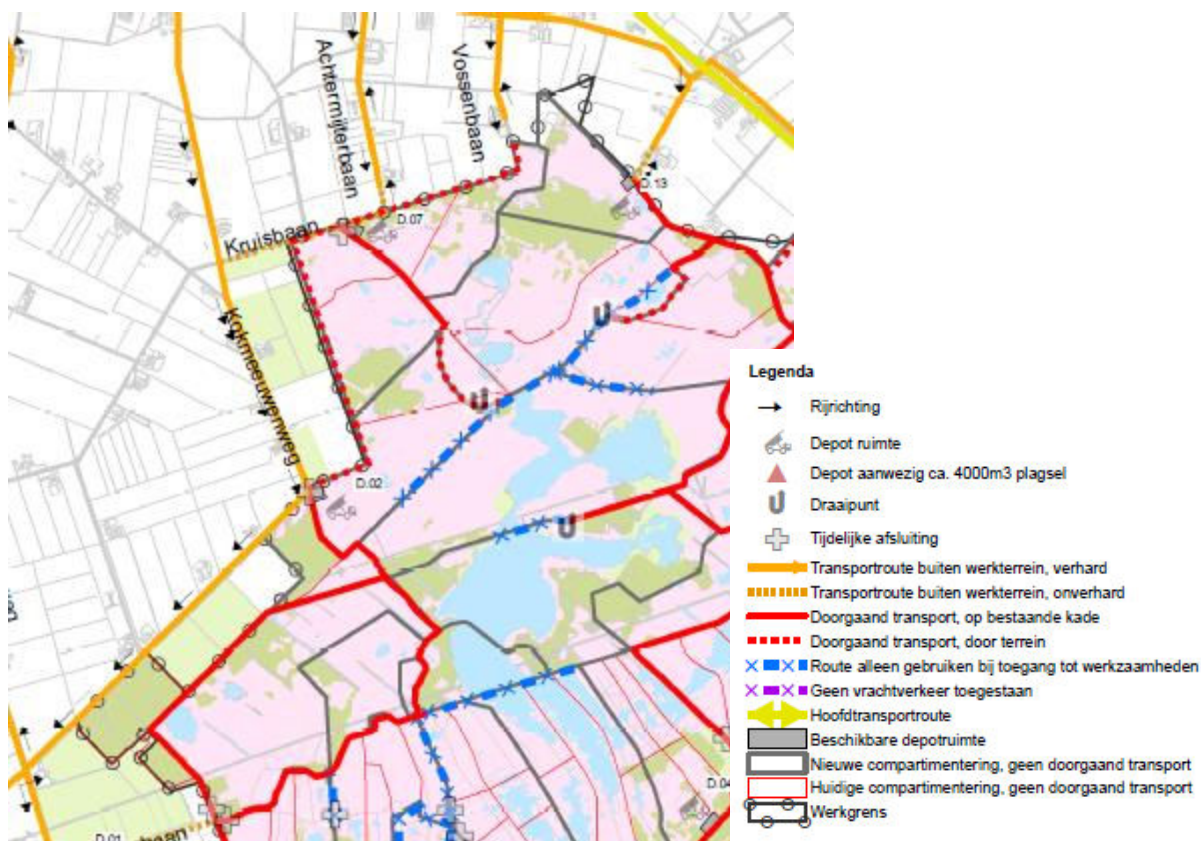
- Aanbrengen van een overhoogte van zand
- Aanbrengen rijplaten/ draglineschotten
- Gebruik bruggdelen

De openbare wegen buiten de Groote Peel dienen ingericht te worden voor zwaar verkeer, tijdens het opstellen van het bestek wordt dit concreet uitgewerkt in samenspraak met de wegbeheerder(s):

- Eenrichtingsverkeer instellen (vol heen, leeg terug)
- Aanbrengen waarschuwborden
- Bermversteving toepassen / passeerplaatsen
- Inritconstructies aanleggen (stelconplaten)
- Rijplaten toepassen

Om verkeersveiligheid en veiligheid recreanten te waarborgen zijn de volgende routes verboden voor transporten:

- Invalide route Groote Peel
- Moostdijk
- Gezandenbaan
- Anselberg, Zandstraat en Moostdijk in kern Ospeldijk

Figuur 6.1: Uitsnede Advieskaart transportroutes (voor volledige tekening zie bijlage)

6.1.2. Werkzaamheden nabij stortplaats

Het nieuwe tracé van de Eeuwse Loop wordt gegraven nabij een voormalige stortplaats. De vergraving van de huidige watergang tot het nieuwe tracé Eeuwse Loop en alle bijkomende werkzaamheden die daarmee samenhangen, vinden plaats buiten het kadastrale perceel waarop de stortplaats is gelegen. Hiermee wordt voorkomen dat de afdekking van de stortplaats verstoord raakt. Vanwege ruimtegebrek wordt over een deel van het tracé een damwand geplaatst.

6.2. Planning

Naar verwachting vindt de uitvoering van het project plaats vanaf de zomer van 2016. Mogelijk vinden voorafgaand aan de uitvoering al voorbereidende werkzaamheden (aanvoer van grond) en onderzoeken plaats (zoals detectie naar explosieven). De planning is dat het project eind 2017 wordt afgerond.

Tijdens de besteksvorbereiding en voorafgaand aan de uitvoering wordt de planning concreter gemaakt.

6.3. Vergunningen, ontheffingen en meldingen

Om de eerder in dit plan beschreven maatregelen te kunnen uitvoeren moeten meldingen worden gedaan en vergunningen en/of ontheffingen worden aangevraagd. De voorwaarden die uit deze meldingen, vergunningen en/of ontheffingen voortkomen zullen worden verwerkt in het nog op te stellen bestek (document op basis waarvan de uitvoering wordt uitgevoerd) voor de uit te voeren werkzaamheden.

In bijlage 3 is het resultaat van de uitgevoerde vergunningen scan opgenomen.

6.4. Uitvoeringsvoorwaarden

Gelijktijdig aan het opstellen van dit projectplan zijn diverse onderzoeken verricht. Dit betreft onder andere een Flora en fauna onderzoek, Cultuurhistorisch en archeologisch onderzoek, onderzoek naar Niet Gesprongen Explosieven en Milieukundig onderzoek.

Indien relevant voor het bepalen van de inrichtingsmaatregelen zijn de uitkomsten meegenomen in dit projectplan. Overige randvoorwaarden en bijzonderheden worden bij nadere onderzoeken, nog aan te vragen vergunningen / ontheffingen of in het op te stellen bestek meegenomen.

7. TE TREFFEN VOORZIENINGEN

7.1. Beperken nadelige gevolgen van het plan

Het doel van dit project is het realiseren van een optimale Ausgangssituatie om hoogveenregeneratie te laten plaats vinden en de daarvan afhankelijke flora en fauna terug te brengen in de Grootte Peel. De maatregelen die hiervoor getroffen worden hebben effect op met name de waterhuishouding in de Grootte Peel. Dit project mag geen negatieve effecten hebben op de omgeving en de in en rondom het plangebied aanwezige cultuurhistorische, archeologische, ecologische en aardkundige waarden. Daarom zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd om dit te kunnen waarborgen:

- Hydrologische modellering van de omlegging van de Eeuwselse Loop waarin wordt aangetoond dat:
 - Aangrenzende agrarische percelen voldoende drooglegging behouden
 - Geen wijzigingen optreden in het peil van het bovenstrooms gelegen stroomgebied
 - Het nieuwe tracé het afgesproken debiet aankan.
- GGOR modellering waarin wordt aangetoond dat:
 - De in het peilenplan gehanteerde streefpeilen, behoudens enkele specifieke locaties geen negatieve effecten hebben op de aangrenzende percelen. Op locaties waar wel effecten worden berekend worden technische maatregelen getroffen om deze effecten weg te nemen en wordt gemonitord of het effect daadwerkelijk wordt weggenomen.
 - De omlegging van de Eeuwselse Loop geen effect heeft op de aangrenzende landbouwpercelen. Wel vindt verdroging plaats op deeltrajecten van het nieuwe tracé.
- Een archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek waarin de in het projectgebied aanwezige waarden zijn beschreven. Op basis van deze waarden wordt in samenspraak met het bevoegd gezag bepaald op welke wijze deze mogelijk aanwezige waarden zo veel mogelijk in situ worden beschermd of onder deskundige begeleiding worden ontgraven en veiliggesteld
- Een flora en faunaonderzoek waarin de aanwezige natuurwaarden in beeld zijn gebracht. In de planvorming is rekening gehouden om de aanwezige flora en fauna zo veel mogelijk te beschermen. Waar dit niet mogelijk is worden mitigerende en compenserende maatregelen uitgevoerd. Dit wordt geformaliseerd in een ontheffing Flora en faunawet.
- De in het projectgebied aanwezige aardkundige waarden worden zo veel als mogelijk ontzien. De te treffen maatregelen dragen voor een deel juist bij aan het behouden van deze waarden.

7.2. Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

Mogelijke nadelige gevolgen die tijdens de uitvoering van het project kunnen optreden:

- Verstoren/ beschadigen van aanwezige flora en fauna
- Het ontstaan van structuurbederf door transportbewegingen en gronddepot 's
- Optreden van verkeersonveilige situaties
- Schade aan wegen, opstallen en andere objecten langs de transportroutes
- Ontregelen van de waterhuishouding

De volgende maatregelen worden getroffen om bovenstaande gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken:

- De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een nog op te stellen werkprotocol flora en fauna.
- De checklist natuurbeheer van Staatsbosbeheer wordt van toepassing verklaard. In het gehele projectgebied dienen maatregelen te worden getroffen om structuurbederf van de bodem te voorkomen. Dit zowel op (interne) transportwegen als op depot locaties. Rij- en werkstroken zullen na afloop van de werkzaamheden worden hersteld middels het woelen, het frezen en/of het inzaaien van de desbetreffende grond.
- Tijdens de uitvoering wordt er natuurtechnisch ontgraven. Er worden kansen voor natuurontwikkeling gecreëerd door het aanbrengen van microreliëf in de afwerking van afgegraven delen, door het voorkomen van losse grond, door het doordacht behandelen van de aanwezige grondlagen, door het vermijden van bodemverstoring en verdichting en het ontzien van bestaande natuur- en gebiedswaarden.
- Tijdens de uitvoeringswerkzaamheden (2016-2017) kunnen er vervoersbewegingen van vrachtauto's van en naar het projectgebied plaatsvinden. In het nog op te stellen contract wordt bekeken hoe de overlast van deze vervoersbewegingen en de bijbehorende overlast (zoals stofvorming) zoveel mogelijk kan worden beperkt. Bij eventueel vervoer worden locaties / wegen zoals in par. 6.1.1 beschreven gemedend.

- Voorafgaand aan de transporten vinden gezamenlijk met de wegbeheerder(s) 0-metingen naar de huidige staat van de wegen en aangrenzende bermen plaats. Tevens worden gebouwen / opstallen binnen een nog nader te bepalen afstand vanaf de weg voorafgaand aan het transport opgenomen. Op deze manier is achteraf te bepalen of eventuele schades zijn ontstaan als gevolg van de uitgevoerde transporten.
- Bij het omleggen van de Eeuwselse Loop wordt eerst het nieuwe tracé gegraven en de stuw geplaatst alvorens het huidige tracé wordt gedempt. Op deze manier wordt geborgd dat water altijd vanaf Limburg stroomafwaarts kan worden afgevoerd.

7.3. Omgang met schade

Als gevolg van dit ontwerp-projectplan is geen financiële schade te verwachten. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend.

Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de verordening schadevergoeding waterschap Aa en Maas, te vinden via www.aenmaas.nl.

8. LEGGER, BEHEER EN ONDERHOUD

8.1. Legger

Als gevolg van de in dit projectplan opgenomen maatregelen is aanpassing van de Legger aan de orde. Na afloop van de werkzaamheden worden waterlopen, stuwen en overige kunstwerken, welke in eigendom, beheer en onderhoud van het waterschap komen, in de legger van het waterschap opgenomen dan wel aangepast. De legger beschrijft de eisen naar ligging, vorm, afmeting en constructie waaraan waterstaatswerken op grond van waterstaatkundige eisen moeten voldoen en heeft als zodanig geen rechtsgevolg. De legger volgt de waterstaatkundige besluitvorming, zoals de vaststelling van het onderhavige projectplan. Tegen deze vaststelling staat rechtsbescherming open (zie Deel III van dit plan).

Dit wil overigens niet zeggen dat er geen sprake kan zijn van geringe, niet fundamentele, afwijkingen tussen het oorspronkelijke plan en de daadwerkelijke uitvoering van de maatregelen. De uiteindelijke maatvoering (dus na de revisiemeting) is bepalend voor de nieuwe legger.

Aan weerszijden van de Eeuwselse Loop wordt een profiel van vrije ruimte in de legger opgenomen van 5 meter breed, gemeten vanaf de insteek, ten behoeve van het beheer en onderhoud.

8.2. Beheer, onderhoud en eigendom

Het beheer en onderhoud van het plangebied wordt uitgevoerd door Staatsbosbeheer zoals dat in de huidige situatie ook het geval is. Staatsbosbeheer gaat geleidelijk het waterpeil in de compartimenten verhogen afhankelijk van de veengroei die in het betreffende compartiment optreedt.

De kades in het gebied worden gebruikt voor het beheer en onderhoud. Dit is het geval voor inspecties, monitoring van streefwaterpeilen, veengroei en het instellen van de streefwaterpeilen in de compartimenten. Staatsbosbeheer is verantwoordelijk voor dit peilbeheer. Om dit peilbeheer zorgvuldig uit te kunnen voeren wordt een monitoringsplan opgesteld waarin wordt opgenomen wat, wanneer, door wie en hoe wordt gemonitord en geregistreerd. Hiervoor worden de gegevens gebruikt van de peilbuizen uit het meetnet zoals opgenomen in bijlage 10. Daarnaast vindt het opzetten van de streefpeilen met beleid plaats om de aanwezige natuurwaarden zo veel mogelijk te beschermen en de kans te geven om zich naar drogere delen te verplaatsen.

De kunstwerken die in de kades worden aangelegd komen in eigendom van Staatsbosbeheer.

Waterschap Aa en Maas is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de Eeuwselse Loop en de (nieuwe) stuw die zich daarin bevindt. Dit zal op dezelfde wijze en frequentie worden uitgevoerd als in de huidige situatie, namelijk twee keer maaien per jaar. Uitgangspunt hierbij is de loop alternerend maaien: het ene jaar het ene talud, het andere jaar het andere talud.

De ontvangstplicht van het maaisel blijft bij de aanliggende eigenaren liggen, uitgezonderd het deel van de watergang dat grenst aan het natuurgebied. Hier wordt het slootmaaisel dat vrijkomt aan de kant van het natuurgebied door het Waterschap afgevoerd om eutrofiëring van het kwetsbare natuurgebied te voorkomen. De nieuwe stuw wordt voorzien van TMX, zodat het peilbeheer efficiënt uitgevoerd kan worden. De stuw komt in beheer en onderhoud bij het Waterschap.

De Eeuwselse Loop (van insteek tot insteek) en de stuw die erin worden aangebracht worden eigendom van Waterschap Aa en Maas. De onderhoudspaden zelf worden niet in eigendom overgedragen en blijven in beheer en onderhoud van de betreffende eigenaren (Staatsbosbeheer dan wel provincie Noord Brabant).

9. SAMENWERKING

9.1. Samenwerking

Het project Life+ Groote Peel zal worden uitgevoerd door de provincie Noord-Brabant. De maatregelen zijn een nadere uitwerking van de natuurdoelen zoals opgenomen in de inrichtingsvisie Groote peel uit 2012. Deze inrichtingsvisie is opgesteld in opdracht van de bestuurscommissie Peelvenen.

Bij de voorbereiding van het project Life+ Groote Peel zijn vertegenwoordigers van de volgende partijen betrokken:

- Provincie Noord Brabant
- Provincie Limburg
- Staatsbosbeheer
- Waterschap Aa en Maas
- Waterschap Peel en Maasvallei

Vertegenwoordigers van deze organisaties hebben zitting in de werkgroep Uitvoering die verantwoordelijk is voor het opstellen van het ontwerp.

De uiteindelijke opdracht voor uitvoering van de maatregelen zal worden verleend door de Provincie Noord-Brabant.

Met de drie gemeenten Asten, Nederweert en Peel en Maas, waarin het plangebied is gelegen, heeft afstemming plaats gevonden ten behoeve van vergunningen en wegbeheer.

9.2. Communicatie

Naast de werkgroep Uitvoering is voor dit project ook de werkgroep Communicatie actief met als doel het tijdig informeren van belanghebbende en geïnteresseerden over de inhoud en voortgang van het project.

Deze werkgroep Communicatie bestaat uit vertegenwoordigers van:

- Provincie Noord Brabant
- Provincie Limburg
- Staatsbosbeheer
- Waterschap Aa en Maas
- Waterschap Peel en Maasvallei

Daarnaast heeft deze werkgroep als doel om de gezamenlijke boodschap uit te dragen over de bredere gebiedsontwikkeling die deze organisaties tot doel hebben.

Begin 2015 is in de directe omgeving van de Groote Peel een projectflyer verspreid waarin is aangegeven wat het doel van het project is en in hoofdlijnen welke werkzaamheden worden uitgevoerd. Op 10 september 2015 heeft een informatiebijeenkomst plaatsgevonden waar het project is toegelicht en waarbij de aanwezigen in staat zijn gesteld de vragen over het project en hieraan gerelateerde zaken aan de deskundigen van de betrokken organisaties te stellen.

Daarnaast hebben de aanvullende gesprekken (Groenoverleg, omliggende agrariërs, ZLTO Asten) een duidelijker beeld opgeleverd van de individuele drijfveren, randvoorwaarden en raakvlakken van de belanghebbenden rond de Groote Peel. Geprobeerd wordt deze randvoorwaarden, zo veel als mogelijk is, te verwerken in het technisch ontwerp. Daarnaast blijven we in gesprek om het draagvlak te vergroten / behouden.

Op www.peelvenen.nl wordt het publiek geïnformeerd over de voortgang van het project en over de voor het project benodigde vergunningen en ontheffingen.

In het kader van de besluitvormingsprocedure van Waterschap Aa en Maas in het kader van de Waterwet wordt een publicatie geplaatst.

DEEL II VERANTWOORDING

Beleid, wetten, regels en afspraken op allerlei niveaus zijn van invloed op de planvorming en realisatie van het inrichtingsplan. Het vormt een kader waarbinnen keuzes gemaakt worden. In dit hoofdstuk wordt de relatie tussen relevante wetten, regels en beleid vanuit de overheden en dit project gelegd. Deze wet- en regelgeving bieden het kader en de rechtvaardiging van het project.

Dit projectplan levert primair een bijdrage aan de doelstellingen uit de Waterwet. Verder houdt het projectplan rekening met omgevingsbeleid en -regelgeving. Een project als dit heeft immers effect op hoe de omgeving eruit ziet en hoe deze door mensen ervaren wordt. Zo wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met archeologische, cultuurhistorische en natuur- en landschappelijke waarden. Het betreft zowel beleid van het Waterschap, als beleid en regelgeving van andere overheden zoals de Europese Unie, de rijksoverheid en de provincie.

Hieronder wordt allereerst uiteengezet welke randvoorwaarden en uitgangspunten zijn gehanteerd bij het opstellen van het projectplan. Vervolgens worden de wetten, regels en het beleid beschreven, die gevolgen hebben voor het project. In het kader van het project is waterstaatkundig onderzoek verricht. In dit hoofdstuk wordt beschreven in hoeverre de resultaten van dit onderzoek de waterhuishoudkundige eisen ondersteunen. Tenslotte wordt in de conclusie onderbouwd waarom de waterstaatswerken zoals beschreven in deel 1, een juiste invulling zijn van de beleidsvrijheid binnen het beschreven kader.

1. RANDVOORWAARDEN EN UITGANGSPUNTEN

Hieronder worden per onderwerp de randvoorwaarden voor en de uitgangspunten bij het ontwerp beschreven. Deze zijn voortgekomen uit het vigerende beleid, regelgeving en wensen/eisen van betrokken partijen.

1.1. Ecologische randvoorwaarden

- Hoogveen vereist een stabiel waterpeil met een maximum fluctuatie van 30 cm tussen het winter- en zomerpeil. Daarnaast dient het peil binnen 2 dagen na een piekbui genivelleerd te zijn. Er mag geen golfslag optreden in de compartimenten. Op de bodem mag een waterkolom van maximaal 50 cm aanwezig zijn. Het oppervlaktewater mag niet in contact staan met het diepe grondwater.
- Vernatting moet altijd zeer geleidelijk worden uitgevoerd met per compartiment een maximale verhoging van 5 cm per jaar om afsterven van het veen te voorkomen en soorten die gevoelig zijn voor een te snel vernattingsproces te beschermen. Het gaat voornamelijk om droogteminnende soorten als gladde slang, veenmol, moerassprinkhaan, zompsprinkhaan, bont dikkopje, spiegeldikkopje, veenmier, bosmier, overige kritische watermacrofauna, sprinkhaanzanger, karakteristieke plantensoorten van hoogveen en witte waterranonkel.
- Voor de moeras- en zompsprinkhaan geldt dat in verband met de ligging van de eieren de waterstand niet verhoogd moet worden gedurende de winter/voorjaar;
- Voor vlinders (onder andere spiegeldikkopje) is het van belang dat wordt voorkomen dat ten gevolge van de vernatting het aanbod aan geschikte nectarlocaties (bermen langs paden, braamstruwelen) wordt verlaagd;
- Voor de witte waterranonkel geldt dat de groeilocatie voorafgaand aan de uitvoering van het vernattingsproces verplant moet worden naar een alternatieve geschikte locatie.

1.2. Hydrologische randvoorwaarden

- De voormalige vuilstort in de zuidoosthoek van De Groote Peel vormt een aandachtspunt bij het nemen van vernattingsmaatregelen en de omlegging van de Eeuwselse Loop. Voorkomen moet worden dat door verhoging van het waterpeil de waterkwaliteit achteruit gaat door het uitstromen van gebiedsvreemde nutriënten en/of verontreinigingen;
- Hydrologisch mogen voor de omliggende percelen geen veranderingen in drooglegging optreden als gevolg van de omlegging van de Eeuwselse Loop en de compartimentering van de Groote Peel.;
- De Eeuwselse Loop dient gedimensioneerd te zijn op een maximale afvoer van 0,94 m³/s en een maximale waterstand van 27.75m t.o.v. NAP op de grens met Limburg zoals in een overeenkomst is vastgelegd tussen Waterschap Aa en Maas en Waterschap Peel en Maasvallei.

1.3. Eisen beheer en onderhoud

- De kades in de Groote Peel moeten met betrekking tot de breedte en draagkracht geschikt zijn voor beheer en onderhoudswerkzaamheden met regulier onderhoudsmaterieel;
- De stuwen en peilschalen moeten bereikbaar zijn voor inspectie en bediening;
- Parallel aan de Eeuwselse Loop een onderhoudszone in de vorm van een obstakelvrije zone van 5 meter breed en een drooglegging van minimaal 0,5m. Indien de watergang breder is dan 8m dient aan twee zijden een onderhoudszone aanwezig te zijn in verband met de reikwijdte van het materieel.

1.4. Landschappelijke eisen en randvoorwaarden

- De landschappelijke openheid van het plangebied en zijn omgeving moet behouden blijven.

1.5. Recreatieve randvoorwaarden

- De bestaande recreatieve routes en de voorzieningen moeten gehandhaafd en toegankelijk blijven.

2. WETTEN, REGELS EN BELEID

2.1. Verantwoording op basis van Wetgeving

2.1.1. Waterwet

Als een waterschap een waterstaatswerk wil aanleggen of wijzigen, dient op grond artikel 5.4 Waterwet een projectplan te worden vastgesteld, met daarin een beschrijving van het werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd en een beschrijving van de voorzieningen om nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk ongedaan te maken of te beperken. Het werk dient bij te dragen aan de doelstellingen van de Waterwet waaronder voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen (artikel 2.1).

In dit geval wordt voor alle werkzaamheden in het beheersgebied van Waterschap Aa en Maas in het project Life+ Groote Peel een projectplan opgesteld.

Voor de werkzaamheden in het Limburch de deel van de Groote Peel wordt een watervergunning aangevraagd. De omlegging van de Eeuwselse Loop kan pas worden uitgevoerd als ook Waterschap Peel en Maasvallei de watervergunning heeft verleend.

2.1.2. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

In de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht 2010 (Wabo) zijn wetten en regels op het gebied van de fysieke leefomgeving vastgelegd. Onderdeel van deze wet is de omgevingsvergunning, dit is één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu (voorheen geregeld met onder andere de bouwvergunning, milieuvergunning, gebruiksvergunning, aanlegvergunning en de kapvergunning). De omgevingsvergunning kan bij één loket bij de gemeente worden aangevraagd. Hiervoor geldt één procedure waarop één besluit volgt. Voor beroep tegen dat besluit is er ook één beroepsprocedure.

De maatregelen uit het plan zijn niet strijdig met de bestemmingsplannen (zie 2.2.3 Lokaal beleid). Wel is er voor diverse werkzaamheden een omgevingsvergunning nodig.

2.1.3. Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet (25 mei 1998) staat in artikel 1 t/m 18 beschreven dat de verstoring van bedreigde inheemse plant- en diersoorten verboden is. Voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen, verplicht de Flora- en faunawet de bestaande natuurwaarden in kaart te brengen en indien nodig passende maatregelen te treffen voor het beschermen en in stand houden van bij wet beschermde soorten.

Voor dit project is door BTL Advies een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

2.1.4. Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet regelt bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa. De provincie is verantwoordelijk voor de vergunningen die in het kader van die wet worden verleend.

De Natuurbeschermingswet beschermt drie soorten gebieden:

- Natura 2000-gebieden;
- Beschermde natuurmonumenten;
- Gebieden die de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie aanwijst naar aanleiding van verdragen of andere verplichtingen.

De Groote Peel valt als Natura 2000-gebied onder de Natuurbeschermingswet en is het daardoor noodzakelijk om een vergunning aan te vragen.

2.1.5. Ontgrondingenwet

De verordening Ontgrondingen van provincie Noord-Brabant 2008 stelt in artikel 9a dat krachtens artikel 7, tweede lid, van de wet geen vergunning is vereist voor werkzaamheden in het kader van ecologische verbindingzones, beek- en kreekherstelprojecten en overige natuurontwikkelingsprojecten. Dit geldt alleen voor

natuurontwikkelingsprojecten die in overeenstemming zijn met het provinciaal natuurbeleid en zijn opgenomen in een plan, waarover via een openbare inspraakprocedure besluitvorming heeft plaatsgevonden onder aantoonbare, integrale afweging van alle belangen betrokken bij de ontgroning.

Het plan beschreven in dit document voldoet aan deze eis en hierdoor is geen ontgroningvergunning nodig. Voordat met de ontgroning wordt gestart moet wel een melding gedaan worden bij de provincie.

2.1.6. Wet informatie uitwisseling ondergrondse netten

De Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten (WION), ook bekend als de Grondroedersregeling, is op 1 juli 2008 in werking getreden. Hierin zijn afspraken vastgelegd om graafschade aan kabels en leidingen te voorkomen. Als voorbereiding hierop heeft BTL Advies een oriëntatiemelding (Oriënterende KLIC-melding) uitgevoerd. De conclusie is dat er in het plangebied geen kabels en leidingen voorkomen die invloed hebben op de uitvoering.

De aannemer moet, voordat hij daadwerkelijk met de graafwerkzaamheden start, een graafmelding doen.

2.1.7. Wet op de archeologische monumentenzorg

Door IDDS Archeologie is in april 2015 een archeologisch bureauonderzoek voor De Groote Peel uitgevoerd. De conclusie daaruit is dat er archeologische resten kunnen worden aangetroffen in het plangebied. In overleg met het bevoegd gezag worden de vervolg acties bepaald.

2.1.8. Wet Bodembescherming

De Wet Bodembescherming (Wbb) bevat de voorwaarden die verbonden worden aan het verrichten van handelingen in of op de bodem. De wet heeft alleen betrekking op landbodems. Primair komt bescherming en sanering in deze wet aan bod. Met betrekking tot bodembescherming bestaat de wet uit een regeling waarin de (zorg)plicht voor veroorzakers is opgenomen.

In dit plan vinden maatregelen plaats in en op de bodem. In het milieukundig onderzoeksrapport van IDDS wordt geconcludeerd dat er op en in de nabijheid van het plangebied, grotendeels geen aandachtspunten aanwezig zijn met betrekking tot het veroorzaken of voorkomen van een mogelijke bodemverontreiniging van grond of grondwater. Echter, indien werkzaamheden zullen plaatsvinden ter plaatse van de stort dienen maatregelen genomen te worden.

2.2. Verantwoording op basis van beleid

2.2.1. Nationaal beleid

Nationaal Bestuursakkoord Water

Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) met de slogan 'Nederland leeft met water' is een overeenkomst tussen het Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten om de waterproblematiek in heel Nederland aan te pakken. In het NBW hebben de betrokken overheden werknormen vastgelegd voor het waterbeheer in Nederland voor de uitvoering van de doelen van de Waterwet en Kader Richtlijn Water (KRW). Het doel van dit akkoord is om eind 2015 de waterhuishouding in Nederland voor de toekomst op orde te hebben en te houden anticiperend op veranderende omstandigheden. Het NBW bevat taakstellende afspraken voor onder meer waterkwantiteit (wateroverlast en watertekort), water(bodem)kwaliteit en ecologie.

Kort samengevat zijn de doelstellingen uit het bestuursakkoord als volgt:

- Veiligheid tegen overstromingen;
- Een goede waterkwaliteit;
- Voldoende zoet water.

De maatregelen in dit plan liggen in één lijn met deze doelstellingen. Ze zijn erop gericht om water langer vast te houden in het plangebied.

Kaderrichtlijn Water

In de Kaderrichtlijn Water geeft de Europese Unie regels voor de bescherming van het oppervlaktewater en het grondwater. De lidstaten van de Europese Unie zijn verplicht deze regels op te nemen in hun wetgeving. Volgens de Kaderrichtlijn Water moet het oppervlaktewater in 2015 in goede ecologische en chemische toestand zijn.

De Eeuwselse Loop is binnen de Kaderrichtlijn Water aangeduid als 'R4 - Permanente langzaam stromende bovenloop op zand'. Doelen voor deze gebieden zijn:

- Een goede toestand van het grondwater bestaande uit een goede chemische toestand en een goede kwantitatieve toestand;
- Het voorkomen en beperken van de inbreng van verontreinigende stoffen;
- Het bepalen en ombuigen van significant stijgende trends.

De voorgestelde maatregelen in dit plan worden niet vanuit dit doel uitgevoerd. De uit te voeren maatregelen hebben een beperkte bijdrage in het realiseren van deze doelen voor het KRW-lichaam Eeuwselse Loop.

Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden die onder de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn vallen. Om de waardevolle en kenmerkende natuur voor Europa te beschermen, heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Het netwerk vormt de hoeksteen van het EU-beleid voor behoud en herstel van biodiversiteit. Natura 2000 omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten moeten worden beschermd. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze gebieden te beschermen.

Het parlement heeft besloten om het maken van beheerplannen voor Natura 2000-gebieden verplicht te stellen. In een beheerplan worden de instandhoudingsdoelstellingen uit het aanwijzingsbesluit uitgewerkt in omvang, ruimte en tijd en worden de maatregelen beschreven die nodig zijn om deze doelen te halen. Onder paragraaf 2.2.3. Lokaal beleid staan de doelstellingen uit het beheerplan van de Groote Peel.

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan vormt het kader voor de regionale waterplannen en beheerplannen. De doelstellingen uit dit plan zijn verder uitgewerkt in de provinciale waterplannen. Het Provinciaal Waterplan van Noord-Brabant staat onder paragraaf 2.2.2.

2.2.2. Provinciaal en subregionaal beleid

Provinciaal Waterplan 2010 - 2015

De Waterwet is per provincie uitgewerkt in een regionaal waterplan. In Brabant is dit het Provinciaal Waterplan 2010-2015. De provincie wil dat het water bijdraagt aan een gezonde omgeving voor mens, dier en plant, waarin we veilig kunnen wonen en waar ruimte is voor economische, maatschappelijke en ecologische ontwikkelingen. Dit wordt vertaald in de volgende maatschappelijke doelen:

- Schoon grond- en oppervlaktewater voor iedereen;
- Adequate bescherming van Noord-Brabant tegen overstromingen;
- Noord-Brabant heeft de juiste hoeveelheden water (niet te veel en niet te weinig).

De Groote Peel staat in het Provinciaal Waterplan omschreven als Natura 2000-gebied en als Natte natuurparel. De inrichting en het beheer zijn gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van gezonde en goed functionerende ecosystemen. In deze gebieden ligt de focus op het aanpakken van verdroging.

Voor de Natte natuurparels geldt strikt beschermingsbeleid. Dit beleid houdt in dat ingrepen in de waterhuishouding die niet zijn gericht op behoud of versterking van de natuurwaarden niet zijn toegestaan binnen deze gebieden én in een zone van 2 km rondom De Groote Peel. Voor de delen van de EHS die zijn aangeduid als Natura 2000-gebieden wordt in de beheerplannen het bestaande gebruik vastgelegd dat als nulsituatie geldt voor een individuele toets op nieuwe ingrepen.

Verordening Ruimte

Op grond van de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) stellen de Provinciale Staten van Noord-Brabant in de Verordening Ruimte regels waar gemeenten rekening mee moeten houden bij het ontwikkelen van bestemmingsplannen. De regels dienen ter uitvoering van het ruimtelijk beleid van de provincie, zoals vastgelegd in de Structuurvisie.

2.2.3. Lokaal beleid

Bestemmingsplan

Het gehele plangebied valt onder het bestemmingsplan van de gemeente Asten. Het vigerend bestemmingsplan is het Bestemmingsplan buitengebied Asten 2008 dat is vastgesteld op 7 juli 2009. Hieruit volgen de volgende aandachtspunten.

Vrijwel het gehele plangebied valt onder de bestemming natuur en Natura 2000, met uitzondering van het af te graven perceel aan de noordoostzijde. Voor de bestemming natuur gelden de volgende doeleinden;

- behoud, herstel en ontwikkeling van landschappelijke en natuurwaarden;
- behoud, herstel en ontwikkeling van de bestaande biotopen;
- het als zodanig instandhouden van de niet-beboste gedeelten;
- behoud en bescherming van aardkundige waarden;
- behoud, herstel en ontwikkeling van cultuurhistorische en landschappelijke waarden;
- behoud van de natuurlijke hydrologische situatie;
- waterhuishoudkundige doeleinden;
- extensief recreatief medegebruik;
- agrarisch gebruik gericht op natuurbeheer; een en ander met bijbehorende voorzieningen.

Voor de bestemming Natura 2000 gelden de volgende doeleinden;

- het instandhouden van de landschaps- en natuurwaarden;
- het voorkomen van verslechtering en verstoring van de aanwezige natuurlijke habitats.

Dit houdt in dat ter plaatse van de aanduiding "aardkundig waardevol gebied" de aan het gebied toegekende waarden, gekenmerkt door het aanwezig zijn van bijzondere aardkundige verschijnselen zoals dalglooiingen, steilranden en bodemovergangen, dienen te worden beschermd. Het graven, ophogen en egaliseren van de bodem is niet toegestaan zonder vergunning zodra deze leiden tot een onevenredige aantasting van het reliëf.

Verder betekent het dat in de als "historisch geografisch waardevol gebied" aangeduide gronden, het beleid is gericht op behoud van de historische verkavelingsstructuur en kleinschaligheid van het landschap. Er is een vergunning vereist voor werkzaamheden die leiden tot wijziging van de perceelsindeling zoals die door sloten, greppels en beplantingselementen is aangegeven. Dit geldt tevens voor het graven en dempen van waterpartijen en watergangen en het graven, ophogen en egaliseren van de bodem.

Het af te graven landbouwperceel aan de noordoostzijde van het plangebied heeft de bestemming Agrarisch met landschappelijke- en natuurwaarden met daarnaast de aanduiding 'tevens natuurparel' en 'beschermingszone natte natuurparel'. Het beleid voor deze gronden is gericht op behoud van de biotoop van amfibieën, kleine zoogdieren, planten, dagvlinders en (struweel)vogels. Het is verboden om zonder vergunning grond af te graven, op te hogen of te egaliseren indien daardoor blijvende schade plaats vindt aan ecologische waarden. Daarnaast mag zonder vergunning niet meer dan 100m³ grond worden verzet of op een diepte van meer dan 60 cm onder maaiveld.

In dit plan worden maatregelen voorgesteld die een vergunning vereisen. Deze vergunningen worden bij de desbetreffende vergunningverleners aangevraagd.

Beheers- en inrichtingsplan Nationaal Park de Groote Peel

Dit plan is geschreven voor het overlegorgaan Nationaal Park de Groote Peel en geldt als leidraad voor de inrichting en het beheer van het gebied. De doelstellingen voor het Nationaal Park De Groote Peel zijn:

- Het in stand houden van een belangrijk, aaneengesloten restant van het oorspronkelijke Peelgebied dat, ondanks vergravingen, aanzienlijke onvergraven delen omvat en waarin vegetaties voorkomen die kenmerkend zijn voor hoogveengebieden;
- Het in stand houden c.q. ontwikkelen van - regenererend - hoogveen, (oligotrofe) water- en moerasvegetaties, heidegemeenschappen, alsmede bossen, daar waar dat natuurwetenschappelijk gezien verantwoord is en beheerstechnisch kan worden gerealiseerd;
- Het in stand houden van de voor het reservaat kenmerkende diersoorten, waarbij met name de rijkdom aan vogelsoorten moet worden vermeld;
- Het in stand houden en herstellen van de landschappelijke openheid van het reservaat en zijn omgeving, voor zover niet in strijd met natuurwetenschappelijke aspecten en binnen de mogelijkheden daarvan. De externe landschappelijke verschijningsvorm van het reservaat zal hierbij in grote lijnen onaangetast blijven;
- Het behouden van het cultuurhistorisch waardevolle verveningspatroon, met name de peelbanen en veenputten in het Limburgse deel en de vaarten en plassen in het Brabantse deel van het reservaat;

- Het in stand houden van de vanuit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle bebouwing, alsmede het behoud van archeologisch en aardwetenschappelijk waardevolle objecten;
- Het bieden van gelegenheid het reservaat te bezoeken om te genieten van de natuur, dan wel om meer kennis van en waardering voor natuur en landschap te verkrijgen, mits dit geen afbreuk doet of kan doen aan het bovenstaande;
- Het bewust maken van de bevolking met betrekking tot natuur en landschap van De Groote Peel, en daarmee van natuur en landschap in het algemeen, door het gebied een plaats te geven in de beleving van mensen, zowel in de regio als daarbuiten en door het gebied symbool en brandpunt te laten zijn in uitstraling van natuur en cultuur(historie) en dit waar mogelijk ook ten goede te laten komen aan de duurzame ontwikkeling van de streek;
- Het bieden van gelegenheid tot het verrichten van onderzoek, mits de uitvoering van het onderzoek geen afbreuk doet of kan doen aan het bovenstaande.

Bovenstaande doelstellingen liggen grotendeels in lijn met de doelstellingen in dit plan. In enkele gevallen zouden de maatregelen in het plan kunnen leiden tot conflicten. In hoofdstuk 7.1 zijn passende voorstellen beschreven om dit te voorkomen.

3. VERANTWOORDING VAN DE KEUZES

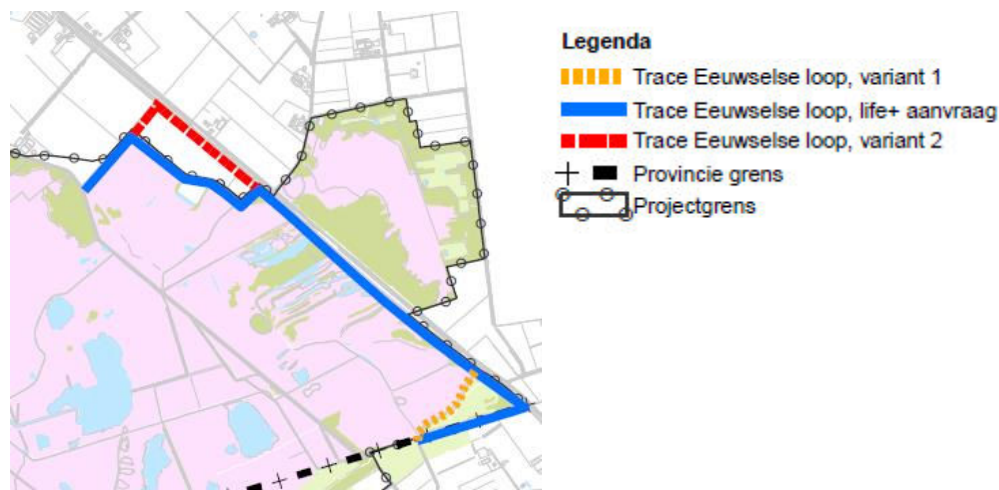
3.1.1. Kades en regelwerken

De op te hogen / te verbreden kades zijn bepaald aan de hand van uitgevoerde inmetingen begin 2015 en de in het peilenplan bepaalde streefpeilen voor 2016. In overleg met de beheerder van het gebied (Staatsbosbeheer) zijn de breedte eisen aan de kades bepaald.

Het type stuw in de kades is bepaald aan de hand van het bedieningsgemak en de investeringskosten. Op basis daarvan is de keuze gemaakt om stuwen > 75cm uit te voeren in de vorm van een klep/kantelstuw. Kunstwerken die in de huidige fijne compartimentering moeten worden uitgebracht worden uitgevoerd in de vorm van een vaste drempel. Deze kunstwerken verliezen op korte termijn hun functie als het waterpeil wordt opgezet.

3.1.2. Eeuwselse loop

De aanleg van het nieuwe tracé van de Eeuwselse Loop is een forse ingreep. Er zijn in het verleden verschillende tracévarianten bedacht en tegen elkaar afgewogen. De basis voor dit projectplan is het tracé via de Haaglossing, parallel aan de N279 en via de rand van de Groote Peel om dan aan te sluiten op het huidige tracé.

Figuur 3.1: Mogelijke tracés omlegging Eeuwselse Loop

Voor de technische uitwerking is een Sobek modellering uitgevoerd, de volgende redenen maakten dat noodzakelijk:

- Een deel van de uitgangspunten die gebruikt zijn bij het recentste model “Grontmij 2012” zijn niet meer actueel of niet gebaseerd op de juiste gegevens en uitgangspunten.
- De technische haalbaarheid van “het belemen van een grote waterloop” in een omgeving met relatief hoge grondwaterstanden is in de praktijk nog niet aangetoond. Het is daarom van belang om de dimensies van de nieuwe waterloop zo beperkt mogelijk te maken, zodat de drainerende invloed op de omgeving beperkt wordt. Ook een alternatieve manier van belemen is een optie.
- De dimensies van de nieuwe waterloop zoals bepaald in de tracéstudie in 2012 zijn fors;
- Rondom de voormalige stortplaats is het beschikbare eigendom beperkt, is een waardevolle bomenrij aanwezig en blijkt vanuit het historisch bodemonderzoek dat de watergang ten zuiden van de voormalige stortlocatie is verontreinigd.

Tijdens de detailuitwerking zijn nieuwe ideeën ontstaan over het tracé. De volgende aanpassingen van het tracé zijn in dit stadium overwogen en beschouwd: (zie ook figuur 3.1):

1. Variant 1; tracé vanaf de grens met Limburg ten noorden van de oude stortplaats (gele lijn in figuur 3.1);
2. Variant 2; tracé langer parallel aan de N279. Hiervoor is het nog nodig om grond aan te kopen. Bepalend hierin is of de aankoop in de komende maanden definitief kan worden gemaakt (rode lijn figuur 3.1).

Uiteindelijk is gekozen voor het tracé via de Haaglossing. Mocht variant 1 of 2 in de komende tijd kansrijk blijken wordt dit middels een nieuw besluit vastgesteld.

De reden waarom voor het tracé via de Haaglossing is gekozen zijn:

- De invloed van de voormalige vuilstort op de waterkwaliteit in de Eeuwselse Loop en de wijze waarop dit kan worden voorkomen. Dit is van invloed voor de keuze om ten noorden of ten zuiden van de vuilstort de Eeuwselse Loop te realiseren.
- Eigendom van de percelen. Dit is van invloed om te kiezen voor het tracé volledig langs de N279.

In het nieuwe tracé van de Eeuwselse Loop is rekening gehouden met 5 duikers langs de N279. Dit komt voort uit de plannen van de provincie Noord Brabant om bij de aanpassing van de N279 mogelijk faunapassages te realiseren. Om te voorkomen dat een barrière ontstaat in de vorm van de Eeuwselse Loop is in de planvorming rekening gehouden met deze duikers. De exacte ligging van de Eeuwselse Loop op de locaties van de faunatunnels kan enkele meters verder naar het westen zijn om te zorgen dat voldoende ruimte ontstaat om de uitgang van de faunatunnel te realiseren.

De nieuwe stuw in het nieuwe tracé van de Eeuwselse loop is zodanig gepositioneerd dat de afwatering van de aan de oostzijde gelegen agrarische percelen en watergangen niet wijzigt ten opzichte van de huidige situatie.

DEEL III RECHTSBESCHERMING

1. RECHTSBESCHERMING

Dit plan is tot stand gekomen na zorgvuldig onderzoek naar alle relevante belangen en waarden en in afstemming met de kaders vanuit wetgeving en beleid. Toch kan het zijn dat belanghebbenden opmerkingen hebben op dit plan en/of vinden dat hun specifieke belang onvoldoende is meegenomen. Daarvoor voorziet de wet in een inspraak en rechtsbeschermingsprocedure. Er wordt een openbare voorbereidingsprocedure gevolgd waarbij eventuele zienswijzen door belanghebbenden worden ingebracht en deze zullen beantwoord worden. Vervolgens wordt een nota van wijzigingen toegevoegd aan dit projectplan waarin de wijzigingen als gevolg van zienswijze en ambtshalve wijzigingen worden toegevoegd.

1.1. Zienswijze

Als een ontwerp-projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden en ingezetenen gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerp-projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling. Een reactie moet vóór afloop van de termijn bij het waterschap zijn ingediend. In beginsel kunnen uitsluitend degenen die tijdig een zienswijze hebben ingediend, tegen het definitief vastgestelde plan beroep instellen.

1.2. Beroep en hoger beroep

Als het projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Degenen die tijdig een zienswijze hebben ingediend en belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend, kunnen beroep indienen. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Raad van State.

1.3. Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

1.4. Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar- of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamd “verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening” worden gevraagd bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.

LITERATUURLIJST

IDDS, Archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek Life+ Groote Peel versie 1.2 concept, 16 april 2015

IDDS, Vooronderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van conventionele explosieven Herinrichting Watersysteem Groote Peel versie 2.0, 14 april 2015

IDDS, Historisch onderzoek conform NEN 5725 De Groote Peel definitief, 16 april 2015

Dienst Landelijk Gebied, Peelvenen Inrichtingsvisie Groote Peel, oktober 2012

Buro Hemmen, Water en vuur Beheers- en inrichtingsplan Nationaal Park De Groote Peel, mei 2012

Pouderoyen, Bestemmingsplan buitengebied Asten 2008, vastgesteld 7 juli 2009

Provinciaal waterplan Noord-Brabant 2010-2015, 22 december 2009

Provincie Noord-Brabant, Structuurvisie 2010 – Partiële herziening 2014 vastgesteld

Staatsbosbeheer, Uitwerkingsplan Groote Peel, Mariapeel, Deurnse Peel 2012 – 2022, 10 september 2012

Waterschap Aa en Maas, Waterbeheerplan 2010 – 2015, vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 13 november 2009

Royal Haskoning, Hydrologische modellering GGOR Groote Peel en De Bult, 9 juni 2008

Natuurmonumenten, Evaluatie Hoogveengebieden in Nederland, februari 2011

Websites:

www.brabant.nl

www.aaenmaas.nl

www.wetten.overheid.nl

www.nationaal-parkdegrootepeel.nl

www.bodematlas.brabant.nl

www.ahn.maps.arcgis.com

www.peelvenen.nl

DEEL IV BIJLAGEN

- Bijlage 1 Technisch ontwerp
- Bijlage 2 Peilenplan
- Bijlage 3 Overzicht vergunningen
- Bijlage 4 Hydrologische modellering Eeuwselse Loop
- Bijlage 5 GGOR Modelering
- Bijlage 6 Archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek incl memo
- Bijlage 7 Explosievenonderzoek
- Bijlage 8 Milieukundig onderzoek
- Bijlage 9 Flora en faunainventarisatie
- Bijlage 10 Meetnet peilbuizen

BIJLAGE 1 TEKENINGEN TECHNISCH ONTWERP

BIJLAGE 2 PEILENPLAN

BIJLAGE 3 OVERZICHT VERGUNNINGEN

BIJLAGE 4 HYDROLOGISCHE BEREKENING EEUWSELSE LOOP

BIJLAGE 5 GGOR MODELLERING

BIJLAGE 6 ARCHEOLOGISCH EN CULTUURHISTORISCH ONDERZOEK

BIJLAGE 7 EXPLOSIEVENONDERZOEK

BIJLAGE 8 MILIEUKUNDIG ONDERZOEK

BIJLAGE 9 FLORA EN FAUNA INVENTARISATIE

BIJLAGE 10 MEETNET PEILBUIZEN

